

Notat - Basisbudget 2026-29 (uddybende notat)

Sagsnavn: Budget 2026-29
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-24
Skrevet af: Brian Almann Hansen, Susanne Risager Clausen
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 15. august 2025

Dette notat indeholder en uddybende beskrivelse af indholdet af det samlede budgetforslag 2026-2029, herunder en nøjere gennemgang af de enkelte poster i resultatopgørelsen.

Udgangspunktet for budgetlægningen er overslagsårene fra budget 2025-2028 (hvor 2029 i udgangspunktet sættes lig 2028). Dette udgangspunkt korrigeres herefter for byrådsbeslutninger siden budgetvedtagelsen, konsekvenser af økonomiaftalen (herunder lovændringer), ændrede pris og lønskøn (herunder trepartsaftalen) samt den demografiske udvikling.

På indkomstoverførsler foretages budgetlægning fra bunden under hensyntagen til kommunens regnskabserfaringer samt KL's vækstforudsætninger.

De relevante budgetforudsætninger vil blive beskrevet undervejs. Dispositionen i notatet er som følger:

1. Resultatopgørelsen i budgetforslaget 2026-29
2. Skatter
3. Tilskud og udligning
4. Serviceudgifter
5. Øvrig drift
6. Skattefinansieret anlæg
7. Jordforsyning, ældreboliger og brugerfinansieret område
8. Finansposter

Underbilag 1 – De nye rammer for selvbudgettering

Underbilag 2 – Ændringer i det socioøkonomiske udgiftsbehov i 2026

I. Resultatopgørelsen i budgetforslaget 2026-29

Med udgangspunkt i de anvendte budgetforudsætninger (som er sammenfattet i hovednotatet) kan der opstilles følgende resultatopgørelse for budgetforslaget 2026-29:

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Skatter	-5.781,5	-6.118,5	-6.114,2	-6.399,0
Tilskud	-2.718,3	-2.574,6	-2.891,4	-2.899,9
Skatter og tilskud i alt	-8.499,8	-8.693,1	-9.005,5	-9.298,9
Serviceudgifter	5.418,6	5.379,9	5.383,1	5.355,5
Pris og lønpulje, serviceudgifter		157,8	320,6	486,1
Øvrig drift	2.792,0	2.804,1	2.853,0	2.864,3
Pris og lønpulje, øvrig drift		117,6	244,8	376,7
Driftsudgifter i alt	8.210,6	8.459,4	8.801,5	9.082,7
Renter	12,5	11,4	3,5	0,5
Resultat af ordinær drift	-276,7	-222,3	-200,5	-215,7
Skattefinansierede anlæg	234,8	153,0	147,6	148,9
Pris og lønpulje, anlæg		2,9	6,2	8,8
Skattefinansieret anlæg i alt	234,8	155,9	153,8	157,7
Resultat af ordinær drift og anlæg	-41,9	-66,4	-46,6	-58,0
Jordforsyning	-1,7	-1,1	-0,2	0,6
Pris og lønpulje, jordforsyning		-0,4	-0,8	-1,2
Ældreboliger	2,0	2,3	2,6	2,7
Pris og lønpulje, ældreboliger		-1,4	-2,9	-4,4
Brugerfinansieret område	-12,8	-12,8	-6,1	-0,2
Pris og lønpulje, brugerfinansieret		-0,9	-1,4	-1,7
Årets resultat før finansposter	-54,4	-80,7	-55,4	-62,2
Optagne lån	-42,1	-27,0	-35,7	-35,8
Afdrag på lån	87,8	89,2	89,6	88,7
Hovedkonto 8 - Finansforskydning	-82,0	11,5	-18,7	-17,4
Finansposter i alt	-36,3	73,7	35,2	35,5
Kassebevægelse	-90,7	-7,0	-20,2	-26,7

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Nedenfor vil de enkelte tal i ovenstående resultatopgørelse blive gennemgået nærmere.

2. Skatter

Ved budgetlægningen af skatter samt tilskud og udligning forudsættes der i udgangspunktet valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag/udligningsbeløb i 2026.

Desuden forudsættes uændret udskrivningsprocent vedrørende indkomstskat på 26,0% i årene 2026-2028, hvorefter udskrivningsprocenten sænkes til 25,8% (jf. budget for 2025-28, hvor det blev besluttet at skatten senest i 2029 skal sættes ned med 0,2 %-point). De beregnede mindreindtægter herved kan opgøres som følger:

2029 (mio. kr.)	26,0%	25,8%	Forskel
Forskudsskat	-5.953,5	-5.907,7	45,8
Medfinansiering af det skrå skatteloft	12,8	9,3	-3,5
I alt	-5.940,7	-5.898,4	42,3

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Den forudsatte skattenedsættelse giver således en beregnet mindreindtægt på 42,3 mio. kr. Mindreindtægten neutraliseres af en pulje under økonomiudvalget (en forudsat budgetforbedring) til udmøntning senest i forbindelse med budget 2029-32.

Oversigten over skatteindtægterne i budgetforslaget 2026-29 ser ud som følger:

Skatteindtægter (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Indkomstskat	-5.324,0	-5.642,7	-5.629,1	-5.898,4
Selskabsskat	-111,7	-125,0	-129,9	-133,4
Grundskyld	-308,7	-318,2	-327,0	-338,8
Dækningsafgift	-28,3	-28,2	-23,7	-23,9
Forskerskat	-1,5	-2,0	-2,0	-2,0
Dødsboskat	-7,3	-2,5	-2,5	-2,5
Skatter i alt	-5.781,5	-6.118,5	-6.114,2	-6.399,0

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Nedenfor gennemgås de enkelte poster hver for sig

2.1 Indkomstskat

Langt den største post blandt skatterne vedrører indkomstskat. Nedenstående tabel viser den forventede udvikling i udskrivningsgrundlaget:

Indkomstskat (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag (jf. KL)	20.521,1	21.251,1	21.949,0	22.898,1
Forskudsskat (26,0%) - i 2029 dog 25,8%	-5.335,5	-5.525,3	-5.706,7	-5.907,7
Efterregulering vedr. tidligere år		-129,3	65,3	
Bidrag til skrå skatteloft	11,5	11,9	12,3	9,3
Indkomstskat i alt	-5.324,0	-5.642,7	-5.629,1	-5.898,4

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Udskrivningsgrundlaget i 2026 svarer til det statsgaranterede beløb. For overslagsårene budgetteres (i lighed med tidligere år) ud fra en forventet statsgaranti i overslagsårene baseret på KL's skatte og

tilskudsmodel. Ved fremskrivningen tages hensyn til antal skatteydere og skatteydere sammensætningen i Randers Kommune.

Skønnet fra KL er baseret på Økonomisk Redegørelse fra maj 2025 og tager udgangspunkt i de endelige skattedata for 2023. Ultimo august 2025 forventes en ny økonomisk redegørelse fra Økonomiministeriet, og på det tidspunkt er skattetallene for 2024 næsten endelige. Der er dermed et nyt skattegrundlag, som givetvis vil medføre ændrede skøn fra KL og dermed en revideret udgave af skatte- og tilskudsmodellen primo/medio september. Eventuelle korrektioner som følge heraf vil (som sædvanligt) blive medtaget som tekniske korrektioner til basisbudgettet.

Som konsekvens af valget af selvbudgettering i 2024 og 2025 er der indregnet et efterreguleringsbeløb i hhv. 2027 og 2028. Disse beløb skal ses i sammenhæng med efterreguleringerne vedrørende udligningsbeløb (se afsnit 3.5 i dette notat for en samlet opgørelse heraf).

2.2. Selskabsskat

Den kommunale andel af selskabsskatteindtægterne afregnes på baggrund af den realiserede selskabsskat tre år tidligere. Indtægten i 2026 er således baseret på indkomståret 2023, og tallene ser ud som følger:

Selskabsskat til afregning 2026	Mio. kr.
Vedr. indkomstår 2023	
Selskabs- og fondsskat vedr. 2023	-112,1
Afregning som hjemstedskommune	34,2
Afregning som filialkommune	-31,4
I alt (før afregning vedr. tidligere år)	-109,2
Afregning vedr. tidligere år	
Afregning som hjemstedskommune	0,4
Afregning som filialkommune	-2,9
I alt vedr. tidligere år	-2,4
I alt	-111,7

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Indtægterne fra selskabsskat i 2026 udgør således 111,7 mio. kr.

For overslagsårene følges KL vækstprocenter og budgetteringen af "afregning mellem kommuner" og "afregning vedrørende tidligere år" forudsættes at svare til niveauet i ovenstående tabel.

Det er ikke givet, at Randers Kommune vil opleve samme vækst som på landsplan, men forudsætningen skal ses i lyset af økonomiaftalen for 2026, hvoraf fremgår, at parterne er enige om at der skal findes en løsning vedrørende udviklingen i selskabsskat, der ofte er meget skævt fordelt mellem kommuner (der henvises til hovednotatet for en nærmere beskrivelse heraf).

Den samlede selskabsskat kan dermed opgøres som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Selskabsskat	-112,1	-125,3	-130,3	-133,7
Afregning mellem kommuner	2,8	2,8	2,8	2,8
I alt	-109,2	-122,5	-127,4	-130,9
Afregning vedr. gamle år	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
Selskabsskat i alt	-111,7	-125,0	-129,9	-133,4

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Der forventes således en stigning i selskabsskatterne fra 111,7 mio. kr. i 2026 til 133,4 mio. kr. i 2029.

Nedenstående tabel viser ændringerne vedrørende selskabsskat i forhold til overslagsårene i budget 2025-28 – herunder de tilhørende ændringer i bloktilskuddet:

Ændringer vedrørende selskabsskat (1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
Ændret selskabsskat	-21,4	-31,9	-39,2	-42,7
Ændret udligning	6,4	0,7	-5,0	-7,5
Ændret bloktilskud	9,8	31,8	50,9	59,1
Ændret selskabsskat i alt (netto)	-5,2	0,6	6,7	8,9

I 2026 er der således en nettomerindtægt 5,2 mio. kr. mens der for de øvrige år forventes en nettomindreindtægt¹.

KL oplyser, at skønnene på landsplan fra 2027 og frem vil blive opdateret i september på baggrund af Økonomisk Redegørelse for august 2025. Dette kan give anledning til justering af ovennævnte tal vedrørende 2026-28 (justeringerne medtages som tekniske korrektioner til basisbudgettet).

2.3 Grundskyld

Sammen med KL's skatte og tilskudsmodel har kommunerne modtaget en oversigt fra Skatteministeriet over de opgjorte provenuer på kommuneniveau – både vedrørende grundskyld og dækningsafgift.

Desuden er der nu afklaring vedrørende efterregulering af grundskylden i 2027 (vedrørende år 2024). Kommunerne har således modtaget en oversigt fra KL over den præcise beregning heraf.

Det viser sig, at udgangspunktet for efterreguleringen er det beløb, der blev udmeldt til kommunerne i august 2023 (380 mio. kr. for Randers Kommune) – og kun hvis det aktuelle skøn er større end dette beløb vil der ske en efterregulering.

Som det fremgår af nedenstående tabel, er det aktuelle skøn vedrørende grundskyld i 2024 væsentligt lavere end ovennævnte 380 mio. kr. hvilket indebærer, at der ikke foretages en efterregulering:

Efterregulering 2007 vedr. 2024 (mio. kr.)	B25-28	B26-29
Vedtaget 2024-27 (august 2023)	-380,0	-380,0
Aktuelt skøn ved budgetlægningen	-342,4	-330,4
Forskel	37,6	49,6
Annullering af efterregulering	0	-49,6
Nettoresultat	37,6	0,0

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Den annullerede efterregulering vedrørende 2024 betyder således en forbedring i 2027 på 37,6 mio. kr. – svarende til det beløb som i sidste års budgetlægning var blevet afsat til den forventede efterregulering.

¹ Årsagen til at der er en stigende mindreindtægt over årene (selv om KL's vækstskøn følges 100%) skyldes at Randers Kommune kun har en andel af selskabsskatter på 0,72% mens bloktilskuddet reduceres svarende til andelen af folketallet på 1,68%. Ved stigende selskabsskatter vil der således i udgangspunktet altid opstå en ubalance.

Det samlede budget til grundskyld kan nu opgøres som følger:

Provenu af grundskyld (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Grundskyld landbrug (7,2 promille)	-20,8	-21,3	-21,7	-22,2
Grundskyld, øvrige (13,9 promille)	-287,9	-296,9	-305,3	-316,5
Efterregulering i 2027 (vedr. 2024)	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundskyld i alt	-308,7	-318,2	-327,0	-338,8

(minus angiver indtægter)

Der er således en indtægt på 308,7 mio. kr. i 2026 stigende til 338,8 mio. kr. i 2029.

Som ovenfor anført er der nu ikke længere en budgetteret efterregulering i 2027 (vedrørende 2024).

De samlede ændringer (i forhold til overslagsårene i budget 2025-28) ser dermed ud som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Ændring grundskyld	21,6	-17,5	19,0	7,2
Ændret bloktilskud	-5,9	6,6	10,5	25,9
Ændret udligning	-9,2	-22,1	-25,0	11,3
I alt	6,5	-33,0	4,5	44,4

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Bortset fra år 2027 (hvor efterreguleringen vedr. 2024 som beskrevet ovenfor er annulleret) er der i de øvrige år tale om en nettomindreindtægt, som følge af et fald i indtægterne fra grundskyld i forhold til det tidligere forudsatte.

Denne mindreindtægt fra grundskyld skal dog ses i lyset af, at regeringen og KL er enige om, at en ordning med kompensation for en del af mindreindtægten vedrørende grundskyld forlænges fra 2025 til perioden 2026-2028. I 2025 modtog Randers Kommune 3,7 mio. kr. i kompensation og denne er nu steget til 11,3 mio. kr. (der henvises til afsnit om tilskud/udligning for en nærmere beskrivelse heraf).

2.4 Dækningsafgift (erhverv)

Som nævnt ovenfor har Skatteministeriet fremsendt skøn til brug for budgetlægningen i alle år og tallene er som følger for dækningsafgiften:

Dækningsafgift, mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Dækningsafgift på erhvervsejendomme (6,2 promille)	-21,6	-21,4	-16,9	-17,2
Dækningsafgift af off. Ejendomme	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8
Dækningsafgift i alt	-28,3	-28,2	-23,7	-23,9

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Altså en budgetteret indtægt på 28,3 mio. kr. i 2026 faldende til 23,9 mio. kr. i 2029.

I sidste års økonomaftale blev der aftalt et kompensationsbeløb vedrørende nettotab på dækningsafgiften på 454 mio. kr. hvoraf Randers Kommune modtog 10,7 mio. kr.

Det aktuelle tal for 2026 er nu udmeldt til 10,3 mio. kr. og det samme beløb er i budgetforslaget forudsat i overslagsårene 2027-2029 (beløbet er budgetlagt under tilskud/udligning – se afsnit 3).

2.5 Forskerskat og dødsboskat

Forskerskatten og dødsboskatten er budgetlagt som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Forskerskat	-1,5	-2,0	-2,0	-2,0
Dødsboskat	-7,3	-2,5	-2,5	-2,5

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Forskerskat

Det seneste opgjorte niveau for forskerskat i 2024 er ifølge KL's tilskudsmodel på 1,5 mio. kr. I overslagsårene er forudsat et niveau på 2,0 mio. kr. – svarende til det tidligere forudsatte i budget 2025-2028.

Dødsboskat

Randers Kommune modtager ifølge KL's tilskudsmodel en dødsboskat på 7,3 mio. kr. i 2026, hvilket er en del mere end normalt (bortset fra år 2023 hvor dødsboskatten var 23,8 mio. kr.). Gennemsnittet for årene 2021-2025 (bortset fra år 2023) har været 2,5 mio. kr. – hvilket der budgetteres med fremadrettet i årene 2027-2029.

3. Tilskud og udligning

Nedenstående tabel viser de samlede beløb fra tilskud og udligning i budgetforslaget 2026-29. Tallene er som udgangspunkt alle fra KL's skatte- og tilskudsmodel, bortset fra de linjer der er markeret med blå – her er der tale om særlige skøn for Randers Kommune, som ikke er en del af KL's tilskudsmodel, jf. nedenstående beskrivelse:

Tilskud og udligning (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Udligning af beskatningsgrundlag	-630,0	-682,6	-750,4	-782,0
Tillæg til kommuner med lavt beskatningsgrundlag	-42,3	-51,1	-63,7	-66,3
Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-17,4	-16,5	-16,9	-18,0
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. beskatningsgrundlag	0,0	-29,2	-137,9	0,0
Korrektion vedr. overudligning	5,1	5,1	5,4	5,6
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. overudligning	0,0	-0,9	0,2	0,0
Udligning af udgiftsbehov	-388,0	-388,8	-401,4	-410,2
Tillæg for kommuner med højt udgiftsbehov	-8,3	-8,4	-8,6	-8,8
Finansiering af tillæg vedr. udgiftsbehov	4,4	4,5	4,7	4,9
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. udgiftsbehov	0,0	-26,4	-16,6	0,0
Bidrag til kommuner med tab på udligningsreformen	23,0	23,0	23,0	23,0
Ordinært bloktilskud	-1.314,8	-1.129,9	-1.225,5	-1.300,8
Betinget bloktilskud vedr. service	-50,3	-50,5	-50,5	-50,5
Betinget bloktilskud vedr. anlæg	-16,8	-16,8	-16,8	-16,8
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. bloktilskud	0,0	7,7	5,5	0,0
Kompensation for demografi mm (skøn)	0,0	-8,5	-17,0	-25,5
Reserve vedr. folketal på landsplan	0,0	30,0	15,0	0,0
Tab vedrørende sundhedsreform	0,0	10,6	10,9	0,0
Socioøkonomi reserveret socialområdet (voksne)	10,7	10,7	10,7	10,7
Kollektiv skattesanktion vedr. 2024	5,6	8,4	8,4	8,4
Udligning af selskabsskat	-73,6	-82,7	-86,0	-88,5
Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Udligning og generelle tilskud	-2.493,5	-2.401,5	-2.701,8	-2.710,6
Udlændingetilskud	-46,5	-48,0	-49,5	-51,1
Udlændingetilsvær (inkl efterreg)	62,5	64,6	66,7	68,9
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. udlændinge	0,0	-0,3	-0,2	0,0
Udlændinge (netto)	16,0	16,3	17,0	17,8
Det særlige ældretilskud (generelt løft)	-15,5	-16,0	-16,5	-17,0
Det særlige ældretilskud (styrket kvalitet)	-20,7	-21,4	-22,1	-22,8
Tilskud vedr. bedre dagtilbud	-11,6	-12,0	-12,4	-12,8
Finansieringstilskud	-91,5	-91,5	-91,5	-91,5
Ekstraordinært Finansieringstilskud/Kompensation vedr. grundskyld	-64,4	-32,2	-32,2	-32,2
Værdighedsmilliard	-21,7	-22,4	-23,1	-23,9
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-2,1	-2,1	-2,2	-2,3
Regionalt udviklingsbidrag	13,0	13,4	13,9	14,4
Tilskud vedr. tab sfa ændring i dækningsafgift	-10,3	-10,3	-10,3	-10,3
Vedvarende Energi (VE) - tilskud	-16,1	-3,6	-3,7	-3,8
Særlige tilskud i alt	-240,8	-198,0	-200,0	-202,1
TOTAL	-2.718,3	-2.574,6	-2.891,4	-2.899,9

(Negative beløb angiver indtægter)

Der er således budgetlagt indtægter på 2.718,3 mio. kr. i 2026 stigende til 2.899,9 mio. kr. i 2029.

Nedenfor gennemgås de største/nye poster i tabellen:

3.1 Udligning af beskatningsgrundlag

Der foretages en særskilt udligning vedr. hhv. beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

Udligningen af beskatningsgrundlag er opdelt i følgende tre poster:

1. Den generelle udligning (75%)
2. Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)
3. Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag

Den generelle udligning (75%)

Der udlignes med 75% af forskellen mellem kommunens beregnede skatteudskrivning og kommunens befolkningsmæssige andel af den samlede skatteudskrivning.

Kommunens beregnede skatteudskrivning findes ved at gange det samlede beskatningsgrundlag (21.719,8 mio. kr.²) med den landsgennemsnitlige skatteprocent (25,069%). Herved fås en beregnet skatteudskrivning på 5.444,9 mio. kr.

De samlede skatteindtægter på landsplan er 374.515,5 mio. kr. og Randers Kommunes befolkningsmæssige andel heraf er 6.284,9 mio. kr. (svarende til 1,6781%). Regnestykket ser da således ud:

Udligning af beskatningsgrundlag i 2026	Mio. kr.
Beregnet skatteudskrivning, Randers Kommune	5.444,9
Befolkningsmæssig andel af samlet skatteindtægt	6.284,9
Forskel	-840,0
Udligningspct	75,0
Udligningsbeløb (indtægt)	-630,0

Randers Kommune modtager på den baggrund 630,0 mio. kr. i den generelle udligning af beskatningsgrundlag i 2026.

Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)

For de kommuner, hvor den beregnede skatteudskrivning er mindre end 90% af kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede skattegrundlag opgjort i udligningssystemet foretages der en yderligere udligning på 20% af denne forskel.

² Beskatningsgrundlaget er defineret som udskrivningsgrundlaget tillagt 9,81% af de beregningstekniske grundværdier vedr. øvrige ejendomme og 2,96% af de beregningstekniske grundværdier vedr. produktionsjord.

Regnestykket ser ud som følger:

Tillæg til kommuner med svagt beskatningsgrundlag i 2026	Mio. kr.
Beregnet skatteudskrivning, Randers	5.444,9
90% af "befolkningsmæssig andel af den samlede skatteindtægt"	5.656,4
Forskel	-211,5
Udligningspct	20,0
Udligningsbeløb (indtægt)	-42,3

Randers Kommune modtager på den baggrund 42,3 mio. kr. i 2026 i yderligere udligning som følge af svagt beskatningsgrundlag.

Yderligere tillæg vedrørende beskatningsgrundlag

Ovennævnte yderligere udligning for kommuner med svagt beskatningsgrundlag medfører et samlet udligningsbehov på landsplan på 471,9 mio. kr.

For kommuner med højt beskatningsgrundlag sker der en yderligere udligning på 18% af den del der overstiger 125% af kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede skatteprovenu. Dette giver et samlet provenu på landsplan på 1.508,3 mio. kr.

Forskellen mellem disse to tal giver et nettobidrag på 1.036,5 mio. kr. som fordeles til alle landets kommuner efter indbyggertal. Randers Kommune modtager 17,4 mio. kr. i 2026 fra denne ordning.

3.2 Udligning af udgiftsbehov

Udligning af udgiftsbehov er ligeledes opdelt i 3 poster:

- Den generelle udligning (93%)
- Yderligere udligning for kommuner med udgiftsbehov over landsgennemsnit (2%)
- Finansiering af den yderligere udligning

Den generelle udligning (93%)

Ligesom ved udligning af beskatningsgrundlaget udlignes også her forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov.

Det beregnede udgiftsbehov for Randers Kommune består både af et aldersbestemt udgiftsbehov og et socioøkonomisk udgiftsbehov.

Nedenstående tabel viser beregningen af "udligning af udgiftsbehov":

Udligning af udgiftsbehov i 2026	Mio. kr.
Beregnet udgiftsbehov, Randers	8.639,6
Kommunens andel af samlet udgiftsbehov på landsplan	8.222,4
Forskel	-417,2
Udligningspct	93,0
Udligningsbeløb (indtægt)	-388,0

Tabellen viser, at Randers Kommune modtager 388,0 mio. kr. som udligning af udgiftsbehov i 2026.

Yderligere udligning (2%)

Der udlignes med yderligere 2% for de kommuner, hvor det beregnede udgiftsbehov er større end den befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov. Som det fremgår ovenfor er dette tilfældet for Randers Kommune, og derfor svarer det i praksis til en udligning af udgiftsbehovet med 95% i alt.

Den yderligere udligning giver en indtægt for Randers Kommune på 8,3 mio. kr. i 2026.

Finansiering af den yderligere udligning

Den yderligere udligning skal finansieres af alle landets kommuner. Det samlede finansieringsbeløb udgør 263,1 mio. kr., og Randers Kommunes andel heraf er (1,6781%) svarende til 4,4 mio. kr.

3.3 Bidrag til kommuner med tab på udligningsreform (særlig kompensation)

I forbindelse med den seneste udligningsreform kunne der for nogle kommuner beregnes et tab - og dette tab kompenseres på følgende vis – afhængig af beskatningsgrundlaget:

- Beskatningsgrundlag under 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,15% kompenseres
- Beskatningsgrundlag over 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,40% kompenseres

Ordningen finansieres efter andel af folketal for de kommuner, der ikke havde tab på reformen – herunder Randers Kommune. Bidraget er beregnet en gang for alle og udgør årligt 23,0 mio. kr. for Randers Kommune.

3.4 Bloktilskud

Bloktilskuddet fordeles efter andel af indbyggertallet i kommunen. Som tidligere nævnt er Randers Kommunes andel på 1,6781% i 2026. Specifikationen af bloktilskuddet er som følger:

Bloktilskud 2026 (mio. kr.)	Land	Randers
Bloktilskud, udgangspunkt	-79.313	-1.331,0
Finansiering af tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår mm	966	16,2
Bloktilskud i alt (før betinget)	-78.347	-1.314,8
Betinget bloktilskud, service	-3.000	-50,3
Betinget bloktilskud, anlæg	-1.000	-16,8
Bloktilskud i alt	-82.347	-1.381,9

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Det samlede bloktilskud til udbetaling til Randers Kommune udgør således 1.381,9 mio. kr. i 2026. Som tidligere år er der dog et betinget bloktilskud på 3 mia. kr. vedr. serviceområderne (50,3 mio. kr.) og 1 mia. kr. vedrørende anlæg (16,8 mio. kr. for Randers Kommune).

Med hensyn til det betingende bloktilskud gælder følgende:

Budgetsituationen - de betingede bloktilskud kommer til udbetaling, hvis kommunerne under ét i budgetsituationen overholder de mellem regeringen og KL aftalte rammer for henholdsvis service og anlæg. En eventuel sanktion er som udgangspunkt kollektiv, men ministeren kan gøre sanktionen delvist individuel, hvis det vurderes, at enkeltkommuner ikke har udvist en passende budgetadfærd.

Regnskabssituationen – der er sanktion på servicerammen i regnskabet. Sanktionen er delt i en individuel del (60 pct.) som betales af de kommuner, som i regnskabet har overskredet det oprindelige budget samt en kollektiv del (40 pct.). Med hensyn til anlæg er der ikke en sanktionsmekanisme i regnskabssituationen, men af økonomiaftalen fremgår det (i lighed med tidligere år), at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at de kommunale anlægsudgifter både i budgetterne og regnskabet holdes indenfor det forudsatte niveau.

I budgetforslaget er det som sædvanlig forudsat, at kommunerne overholder de aftalte rammer på både service og anlæg, så de betingede bloktilskud kommer til udbetaling.

Økonomiaftale (generelt løft)

Ved opgørelsen af bloktilskuddet indgår et stort balanceregnestykke, der post for post angiver om kommunerne skal have tilført midler eller det modsatte. De relevante ændringer er beskrevet nærmere i de enkelte afsnit i dette notat.

Udover de mere konkrete poster indeholder økonomiaftalen et generelt løft af servicerammen (og dermed bloktilskuddet) på 1,95 mia. kr. (ex demografi) i 2026. Det svarer til årligt 32,8 mio. kr. for Randers Kommune. Beløbet indgår som generel finansiering i nærværende budgetforslag for 2026-29.

3.5 Efterregulering af tidligere tilskudsår

I 2024 og 2025 valgte Randers Kommune (i lighed med hovedparten af landets øvrige kommuner) "selvbudgettering" af udskrivningsgrundlaget fremfor "statsgaranti".

Derfor indeholder tabellen i starten af dette afsnit en række efterreguleringsbeløb i henholdsvis 2027 og 2028 (der sker nemlig afregning 3 år senere).

Oversigten over de skønnede efterreguleringsbeløb er som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Efterregulering vedr. beskatningsgrundlag	0,0	-29,2	-137,9	0,0
Efterregulering vedr. overudligning	0,0	-0,9	0,2	0,0
Efterregulering vedr. udgiftsbehov	0,0	-26,4	-16,6	0,0
Efterregulering vedr. bloktilskud	0,0	7,7	5,5	0,0
Efterregulering vedr. udlændinge	0,0	-0,3	-0,2	0,0
Efterregulering i alt	0,0	-49,0	-149,0	0,0

Efterreguleringen på udligningen skal ses i sammenhæng med efterreguleringen vedrørende indkomstskat (afsnit 2) samt modregning i bloktilskuddet m.m. Det samlede resultat fremgår af nedenstående tabel:

Efterregulering og modregning (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Efterregulering af indkomstskat	0,0	-129,3	65,3	0
Efterregulering af tilskud/udligning	0,0	-49,0	-149,0	0
I alt før modregning (fordel ved selvbudgettering)	0,0	-178,3	-83,7	0
Modregning i bloktilskud	0,0	171,5	87,3	0
I alt inkl. modregning i bloktilskud	0,0	-6,8	3,6	0

For 2027 og 2028 er der en samlet skønnet efterregulering på hhv. 178,3 mio. kr. og 83,7 mio. kr. Disse beløb svarer til fordelene ved valg af selvbudgettering, idet modregningen i bloktilskuddet foretages uanset om en given kommune har valgt selvbudgettering eller statsgaranti.

Når modregningen i bloktilskuddet medtages, er der i 2027 en merindtægt på 6,8 mio. kr. og i 2028 en mindreindtægt på 3,6 mio. kr. Det skal understreges, at der fortsat er tale om skønnede tal, idet skattetallene for både 2024 og 2025 endnu ikke er endelige.

For 2026 er der indtil videre forudsat valg af statsgaranti. Det endelige valg mellem statsgaranti og selvbudgettering skal først træffes ved byrådets 2. behandling af budgettet. Inden da vil forvaltningen som vanligt udarbejde et notat med de relevante følsomhedsberegninger. Det skal i den forbindelse nævnes, at der er kommet nye rammer for selvbudgettering, der indebærer, at det fra og med 2026 kun er kommunens egne variable (skattegrundlag og folketal) der har betydning for valget (se **underbilag 1** for en nærmere beskrivelse heraf).

3.6 Kompensation for demografi i overslagsår

I lighed med sidste år er der i budgetforslaget forudsat en kompensation i kommende års økonomaftaler mellem regeringen og KL på 0,5 mia. kr. årligt fra 2027 og frem som følge af det demografiske udgiftspres i kommunerne – svarende til 8,5 mio. kr. i 2027 stigende til 25,5 mio. kr. i 2029 for Randers Kommune.

Kompensationen er ikke indregnet i KL's skatte- og tilskudsmodel, men det må forventes, at kommunerne også fremover bliver kompenseret for det stigende demografiske pres i et eller andet omfang.

Beløbets størrelse er behæftet med forholdsvis stor usikkerhed – og afhænger bl.a. af det fremtidige finanspolitiske råderum på landsplan. Forudsætningen om de 0,5 mia. kr. årligt skal således betragtes som en forventet samlet netto-kompensation til kommunerne.

3.7 Reserve vedrørende folketal på landsplan

Som det fremgår af beskrivelsen i hovednotatet om budgetforslaget kan der isoleret set beregnes et tab for Randers Kommune på 36,4 mio. kr. i 2026 som følge af, at Danmarks Statistik har forøget skønnet over folketallet med godt 53.000 personer på landsplan (som primært vedrører de ukrainske flygtninge).

Danmarks Statistik forudsætter i deres prognose, at alle ukrainske flygtninge vil være hjemrejst i det følgende år. Modsat forudsætter Randers Kommune i egen prognose, at de ukrainske flygtninge forbliver i kommunen. Tabet opstår fordi Randers Kommunes andel af folketallet bliver mindre – og dermed vil Randers Kommune modtage mindre i bloktilskud (som fordeles efter andel af folketal) og mindre i udligning af beskatningsgrundlag³.

Som følge af metoden i Danmarks Statistik kan der forventes et lignende tab også i 2027 og frem – dog aftagende i takt med en forventning, om at situationen i Ukraine vil normaliseres over de kommende år.

³ Ved udligningen af beskatningsgrundlaget beregnes Randers Kommunes "fair" andel af den samlede skatteindtægt på landsplan. Og denne beregning sker ud fra kommunens andel af folketallet. Når denne andel bliver mindre, vil kommunen modtage mindre i udligning af beskatningsgrundlag.

Som følge heraf er der i budgettet afsat et reservebeløb på 30 mio. kr. i 2027 og 20 mio. kr. i 2028. Reservebeløbet fremgår ikke af KL's skatte- og tilskudsmodel.

3.8 Tab vedrørende sundhedsreformen

Sundhedsreformen indebærer ifølge KL følgende beregnede tab for Randers Kommune (bemærk at tallene fortsat er behæftet med betydelig usikkerhed):

Sundhedsreform, 2027 (mio. kr.)	Udgiftssiden	Reduktion i bloktilskud	Nettotab
Opgaveflytning	-58,1	70,7	12,6
Afskaffelse af KMF	-420,3	435,3	15,0
Ændring i udligning			22,8
Tab før overgangsordning			50,3
Maksimalt tab ifølge overgangsordning (0,05% af beskatningsgrundlaget)			10,6

Opgaveflytningen

Opgaveflytningen giver forventede mindreudgifter i kommunen på 58,1 mio. kr. men bloktilskuddet bliver reduceret med 70,7 mio. kr. (Randers Kommunes andel af de 4,2 mia. kr.) – altså et nettotab på 12,6 mio. kr.

Bortfald af den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet (KMF)

Bortfald af KMF giver en mindreudgift i Randers Kommune på 420,3 mio. kr., mens bloktilskuddet samtidigt reduceres med 435,3 mio. kr. – det giver et tab på 15 mio. kr.

Ændring i udligning

Dertil kommer et tab på udligningen på 22,8 mio. kr. Årsagen er at volumen i udligningssystemet (nemlig de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter, NDU) nedskaleres med godt 30 mia. kr. som følge af opgaveflytningen og bortfald af KMF.

Samlet tab

Det samlede beregnede tab for Randers Kommune ved sundhedsreformen er dermed 50,3 mio. kr. Der er dog indført en overgangsordning, der betyder, at kommunen maksimalt kan tabe 0,05% af beskatningsgrundlaget – svarende til 10,6 mio. kr. i 2027 og 10,9 mio. kr. i 2028.

Overgangsordningen vedrører kun årene 2027 og 2028, idet det forudsættes, at den kommende udligningsreform vil neutralisere tab/gevinster ved sundhedsreformen fra og med 2029.

De samlede mindreindtægter (tab) på sundhedsreformen kan dermed opgøres som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Tab i henhold til overgangsordning	0,0	10,6	10,9	0,0

Ovennævnte beløb indarbejdes som mindreindtægter under bloktilskuddet.

Den konkrete udmøntning af sundhedsreformen på de enkelte poster vil først ske i forbindelse med budget 2027-30, når der er større sikkerhed om de forskellige poster vedrørende reformen.

3.9 Socioøkonomi – herunder reservation til socialområdet

Ved beregningen af udligning af udgiftsbehov indgår som nævnt både det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov. Sidstnævnte består af 18 kriterier, der i udgangspunktet skal modsvare kommunens sociale udgifter på både beskæftigelsesområdet og socialområdet.

Hvert år opdateres disse kriterier og kommunen vil som følge heraf modtage enten mere eller mindre i udligningen – dette afhænger ikke kun af Randers Kommunes egne tal, men også af udviklingen på landsplan. Det er således Randers Kommunes *andel* af et givent kriterie (i forhold til landsplan), der er afgørende for de samlede udligningsbeløb.

Opdateringen af de socioøkonomiske kriterier giver en beregnet merindtægt på 22,7 mio. kr. i 2026 – stigende til 24,8 mio. kr. i 2029. Som det fremgår af **underbilag 2**, er det primært kriterierne: 20-59 årige uden beskæftigelse, billige private boliger samt børn i familier med lav uddannelse, der bidrager til den beregnede merindtægt.

Reservation til socialområdet

Det er en forudsætning i den politisk besluttede handleplan på socialområdet, at forbedringer i kommunens indtægter fra kommunal udligning⁴ (som følger direkte af initiativer i SØP – primært boligplanen) tilføres socialområdet.

I regnskab 2024 er denne effekt opgjort til 7 mio. kr. og dette beløb er reserveret som et engangsbeløb i regnskab 2024 til udmøntning i løbet af 2025.

I regnskab 2025 forventes dette beløb at være steget til 10,7 mio. kr. (jf. budgetopfølgningen pr. 31/3 2025).

Det samlede regnestykke vedrørende socioøkonomi er dermed som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Socioøkonomi - udligning (merindtægt)	-22,7	-23,3	-24,0	-24,8
Andel heraf reserveret til socialområdet	10,7	10,7	10,7	10,7
Netto (merindtægt)	-12,0	-12,6	-13,3	-14,1

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Den beregnede merindtægt vedrørende socioøkonomi indgår i udligningen af udgiftsbehov som beskrevet ovenfor. Det afsatte reservebeløb til socialområdet (på 10,7 mio. kr.) er budgetlagt som en særskilt post under bloktilskuddet (jf. også oversigtstabellen i starten af dette afsnit).

Efter andelen reserveret til socialområdet er der tale om en merindtægt på 12,0 mio. kr. i 2026 stigende til 14,1 mio. kr. i 2029

⁴ I den kommunale udligning indgår som nævnt 18 socioøkonomiske kriterier. Jo flere borgere der er omfattet af disse kriterier des højere udligningsbeløb (alt andet lige). En del borgere er omfattet af flere kriterier og kan dermed udløse et betydeligt tilskud via udligningssystemet. Dette fordrer dog, at borgerne er bosiddende i Randers Kommune, hvorfor de tiltag, der (via SØP-initiativerne) kan fastholde eller hjemtage borgere vil medføre merindtægter fra udligningen. Der er en vis forsinkelse på registreringen i udligningssystemet, hvilket der er taget højde for i beregningerne (derfor er det først fra og med regnskab 2024, at de beregnede merindtægter realiseres).

3.10 Udligning af selskabsskat

Der er fortsat udligning af selskabsskat med 50% af forskellen til landsplan. Beregningen af udligningsbeløbene i perioden 2026-29 for Randers Kommune fremgår af tabellen nedenfor:

Udligning af selskabsskat	2026	2027	2028	2029
Provenu Randers (kr. pr. indbygger)	-1.105	-1.238	-1.283	-1.313
Provenu Land (kr. pr. indbygger)	-2.562	-2.878	-2.983	-3.055
Forskel (kr. pr. indbygger)	-1.457	-1.639	-1.700	-1.742
Kommunens folketal (statsgaranti i 2026)	101.031	100.914	101.209	101.590
Udligningsprocent	50	50	50	50
Udligning (mio. kr.)	-73,6	-82,7	-86,0	-88,5

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Som det fremgår modtager Randers Kommune 73,6 mio. kr. i udligning vedr. selskabsskat i 2026 stigende til 88,5 mio. kr. i 2029 (udligningsbeløbet beregnes som forskel*folketal*udligningsprocent)

Udligningsbeløbets størrelse afspejler det faktum, at Randers Kommunes provenu pr. indbygger ligger langt under det landsgennemsnitlige provenu pr. indbygger. Provenuet pr. indbygger udgør således kun 43% af det samlede provenu på landsplan i 2026 og årene fremover.

3.11 Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme

Ved sidste udligningsreformen blev der indført en udligningsordning vedrørende dækningsafgift. Kommunens tilskud eller bidrag pr. indbygger beregnes som 10 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger fra dækningsafgift på offentlige ejendomme og det landsgennemsnitlige provenu pr. indbygger.

Beregningen af udligningsbeløbet i 2026 ser således ud for Randers Kommune:

Udligning af dækningsafgift i 2026	Beløb
Land (kr. pr. indbygger)	144,7
Randers (kr. pr. indbygger)	67,0
Forskel (kr. pr. indbygger)	77,7
Folketal (statsgaranti i 2026)	101.031
Udligningsprocent	10
Udligning (mio. kr.), indtægt	-0,8

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Randers Kommune modtager altså 0,8 mio. kr. i 2026 i udligning af dækningsafgift vedrørende offentlige ejendomme.

3.12 Finansieringstilskud

Med udligningsreformen blev det såkaldte finansieringstilskud gjort permanent.

Fordelingen fastholdes på niveauet for 2020, dog opdateret med udviklingen i kommunernes befolkningsandel. I 2025 modtog Randers Kommune 91,3 mio. kr. Beløbet i 2026 udgør 91,5 mio. kr. Der forudsættes uændret niveau i overslagsårene, jf. KL's tilskudsmodel.

3.13 Ekstraordinært finansieringstilskud/kompensation for grundskyld

I forlængelse af årets økonomiaftale modtager Randers Kommune et ekstraordinært finansieringstilskud i 2026 på 53,1 mio. kr. samt en kompensation vedrørende grundskyld på 11,3 mio. kr.

I overslagsårene 2027-2029 forudsættes det, at kommunen vil modtage beløb svarende til 50% af de modtagne tilskud i 2026. I KL's skatte- og tilskudsmodel er der ikke indregnet kompensation i overslagsårene.

Med hensyn til 2029 vil de budgetterede beløb i praksis blive erstattet af effekten af den kommende udligningsreform – med mindre tidsplanen for dette arbejde landspolitisk ændres undervejs.

Budgetbeløbene ser da ud som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Ekstraordinært finansieringstilskud	-53,1	-26,6	-26,6	-26,6
Kompensation vedrørende grundskyld	-11,3	-5,7	-5,7	-5,7
I alt	-64,4	-32,2	-32,2	-32,2

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

3.14 Tilskud vedrørende tab som følge af ændring i dækningsafgift

I sidste års økonomiaftale blev der aftalt et kompensationsbeløb vedrørende nettotab på dækningsafgiften på 454 mio. kr. hvoraf Randers Kommune modtog 10,7 mio. kr. I overslagsårene blev der indregnet 10 mio. kr.

Det aktuelle tal for 2026 er nu udmeldt til 10,3 mio. kr. og det samme beløb er i budgetforslaget forudsat i overslagsårene 2027-2029. KL har dog ikke indregnet beløbet i tilskudsmodellen, fordi det eksakte beløb endnu ikke kendes.

3.15 vedvarende energi-tilskud (VE-tilskud)

Randers Kommune har primo juni 2025 fået besked om, at kommunen tildeles et tilskud på 16,1 mio. kr. i 2026 fra VE-puljen – som belønning for omfanget af vedvarende energianlæg i kommunen. Dette tilskud er i 2026 indarbejdet som særtilskud (sammen med de øvrige særtilskud) og indgår dermed som generel finansiering i budgetforslaget 2026-29.

I alt fordeles der via VE-puljen 200 mio. kr. årligt i perioden fra 2026 til 2035. Puljen er finansieret af kommunerne selv og som følge heraf er kommunernes balancetilskud reduceret tilsvarende.

I overslagsårene forudsættes det, at Randers Kommune vil modtage en kompensation svarende til reduktionen i bloktilskuddet, så der samlet er balance i overslagsårene.

4. Serviceudgifter

Kommunens serviceudgifter er budgetteret med udgangspunkt i tallene fra budget 2025-28 – hertil er som sædvanlig tillagt byrådsbeslutninger, demografi samt ændrede pris- og lønfremskrivninger m.m.

I dette afsnit beskrives følgende emner:

- Demografireguleringer 2026-2029
- De nye pris- og lønskøn
- Lov- og cirkulæreprogram
- Byrådsbeslutninger
- Nyt effektiviseringskrav i 2029
- Servicebuffer og serviceramme
- Øvrige poster

4.1 Demografiregulering 2026-29

Randers Kommunes demografireguleringer er beskrevet nærmere i særskilt notat, der er vedlagt budgetmaterialet (demografireguleringer i basisbudget 2026-29). Nedenfor følger hovedresultaterne.

De samlede demografireguleringer er opgjort som følger:

Samlet demografiregulering (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Småbørn	0,9	-1,1	-6,5	-5,1
Skole	8,7	6,1	5,0	4,9
Social - voksne	10,9	12,8	15,6	18,2
Social - børn	2,0	1,3	0,5	0,1
Omsorg	23,1	44,1	66,4	90,8
Demografi i alt	45,6	63,2	80,9	108,9

Beregningerne viser et reguleringsbehov i 2026 på 45,6 mio. kr. stigende til 108,9 mio. kr. i 2029.

Det ses, at det især er omsorgsområdet der udgør den største del – med et reguleringsbehov i 2026 på 23,1 mio. kr. stigende til 90,8 mio. kr. i 2029.

Det samlede regnestykke inkl. beløb modtaget fra økonomiaftalen samt ændringer i tilskud/udligning er beskrevet nærmere i hovednotatet om budgetforslaget.

Ovennævnte beløb er i første omgang placeret på en central konto (under økonomiudvalget). I forbindelse med budget 2026-29 forudsættes beløbene vedrørende 2026 (altså de 45,6 mio. kr.) udmøntet med varig effekt, dvs. som følger:

Udmøntning af demografiregulering 2026 (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Småbørn	0,9	0,9	0,9	0,9
Skole	8,7	8,7	8,7	8,7
Social – voksne	10,9	10,9	10,9	10,9
Social – børn	2,0	2,0	2,0	2,0
Omsorg	23,1	23,1	23,1	23,1
Demografi i alt	45,6	45,6	45,6	45,6

Efter udmøntning af ovennævnte beløb vil der stå følgende puljebeløb tilbage under økonomiudvalget vedrørende overslagsårene – til senere udmøntning:

Demografipulje vedrørende overslagsår efter udmøntning af 2026 (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Småbørn	0,0	-2,0	-7,4	-6,0
Skole	0,0	-2,6	-3,7	-3,8
Social - voksne	0,0	1,8	4,6	7,2
Social - børn	0,0	-0,6	-1,5	-1,9
Omsorg	0,0	21,0	43,3	67,6
I alt	0,0	17,5	35,3	63,2

4.2 De nye pris- og lønskøn

Som sædvanlig indarbejdes KL's nye pris- og lønskøn i basisbudgettet. Der henvises til særskilt notat for en nærmere beskrivelse heraf.

Nedenstående tabel viser det samlede regnestykke for Randers Kommune, hvor de nye skøn er indarbejdet i kommunens økonomisystem for at beregne konsekvenserne på udgiftssiden i Randers Kommune.

Nettobeløb (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Ændring på udgiftssiden i alt	-34,6	-48,2	-62,7	105,5
Bloktilskudsændring	49,0	68,0	87,3	-77,8
I alt (netto)	14,3	19,8	24,6	27,7

(Negative beløb angiver mindreudgifter)

Tabellen viser at kommunens udgifter kan reduceres med 34,6 mio. kr. mens bloktilskuddet reduceres med 49,0 mio. kr. – altså en manko på 14,3 mio. kr. i 2026 stigende til 27,7 mio. kr. i 2029.

En af årsagerne til mankoen er, at Randers Kommune har en udgiftsandel på service, der er lavere end andelen af folketallet. For alle kommuner hvor dette er tilfældet, vil faldende PL som udgangspunkt betyde et tab, fordi udgifterne ikke kan reduceres lige som meget som bloktilskuddet bliver reduceret, idet der er et mindre budget at tage reduktionen fra.

4.3 Lov og cirkulæreprogram (LC-programmet)

Konsekvenserne af lovændringer samt øvrige reguleringer er indregnet i basisbudgettet. Som sædvanlig er det i udgangspunktet forudsat, at Randers Kommune har mer-/eller mindreudgifter svarende til andelen af den modtagne kompensation.

Det samlede regnestykke inkl. den modtagne kompensation via bloktilskuddet ser ud som følger:

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Effekten af lovændringer	-6,6	-16,8	-19,4	-19,9
Ændring af bloktilskuddet	5,2	15,3	18,4	19,0
I alt	-1,4	-1,4	-1,0	-0,9

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Det samlede regnestykke vedrørende LC- programmet viser således en nettomerindtægt på 1,4 mio. kr. i 2026/2027 og 1,0 mio. kr. i 2028/2029.

Årsagen til merindtægten skyldes primært, at der er modtaget nettokompensation på 2,3 mio. kr. i 2026 og frem vedrørende ”udvidet producentansvar på visse engangsplastprodukter”. Opgaven vedrører eksterne leverandører og kræver således ikke udmøntning i Randers Kommune.

I modsat retning trækker (i lighed med tidligere år) kommunal medfinansiering af en række it-projekter, hvortil der ikke er nogen modpost⁵.

Beløbene under lovændringer er i første omgang placeret i en central pulje (under økonomiudvalget) til senere udmøntning. Forvaltningen vil foretage en nøjere vurdering af de omfattede lovændringer i takt med, at yderligere oplysninger modtages fra KL.

Nedenstående tabel viser en specifikation af ovennævnte lovændringer. Efterfølgende gives en kort beskrivelse af de største poster:

⁵ Medfinansieringen vedrører bl.a. følgende poster: Fællesoffentlig digitaliseringsstrateg, kommunal medfinansiering af it-infrastruktur på sundhedsområdet samt kommunal medfinansiering af videreudvikling og robust drift af infrastruktur

Lovændringer (mio. kr.), 26 PL	2026	2027	2028	2029
Foranstaltninger til sikring af et højt cybersikkerhedsniveau	2,596	2,596	2,596	2,596
Ændring af lov om arbejdsskadesikring og forskellige andre love	0,183	0,211	0,242	0,242
En ny arbejdspligt til borgere som ikke opfylder opholdskravet og beskæftigelseskravet i kontanthjælpssystemet	1,121	1,118	1,118	1,118
Fleksibel brug og sammensætning af rehabiliteringsteams, forenkling af visitationskategorier, færre krav til sygemeldte fra beskæftigelse mv.	-1,554	-1,554	-1,554	-1,554
Reform af kontanthjælpssystemet, ophævelse af 225-timersreglen og kontanthjælpsloftet, fritidstillæg til børn, afklaring, rettighedsbaseret tilskud til medicin m.v.	0,188	0,007	-0,002	-0,002
Udmøntning af aftaler om løft af forberedende grunduddannelse	-2,717	-2,717	-2,717	-2,717
Folkeskolens kvalitetsprogram m.v.	4,672	5,571	9,304	9,304
Bekendtgørelser vedr. drikkevandsdirektivet	0,092	0,052	0,052	0,052
Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen	-0,319	-0,319	-0,319	-0,319
Styrket affaldstilsyn og håndhævelse af forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter mv.	-0,493	-0,493	-0,493	-0,493
Indsatsplaner efter vandforsyningsloven	0,300	0,000	0,000	0,000
Restpulje ØU	0,255	0,245	0,164	0,164
LC i alt	4,325	4,717	8,391	8,391
Understøttelse af arbejde med etablering af it-serviceorganisationer	-0,168	0,000	0,000	0,000
Skønnede administrative økonomiske konsekvenser i 2026 som følge af Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen 2)	-6,065	-14,213	-15,078	-15,598
Nedjustering af den kommunale beskæftigelsesindsats som følge af Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen 1)	0,000	-1,713	-3,444	-3,444
Øvrige reguleringer i alt	-6,233	-15,926	-18,522	-19,042
I alt (LC og øvrige)	-1,908	-11,209	-10,131	-10,651
Annullering af tidligere afsat pulje vedr. Folkeskolens kvalitetsprogram	-4,652	-5,553	-9,264	-9,264
Ændringer i alt	-6,560	-16,762	-19,395	-19,915

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Sikring af et højt cybersikkerhedsniveau

Formålet med loven er at styrke cybersikkerheden og modstandsdygtigheden overfor cybertrusler på tværs af EU. Loven stiller krav til myndigheder, som anses for at være kritiske for samfundet, om at gennemføre cybersikkerhedsforanstaltninger. Dette forudsætter en væsentlig indsats både i den enkelte kommune og for kommunerne i fællesskab. Randers Kommune modtager en kompensation på 2,6 mio. kr. årligt.

Ny arbejdspligt til borgere, som ikke opfylder opholdskravet og beskæftigelseskravet i kontanthjælpssystemet

Der er indført ny arbejdspligt for borgere i kontanthjælpssystemet, som ikke opfylder kravet til ophold og beskæftigelse. Arbejdspligten indebærer op til 37 timers ugentlig indsats i fx nyttejobs, virksomhedspraktik eller småjob. Arbejdspligten medfører øgede omkostninger til administration for kommunerne som følge af betydelig meraktivering. Randers Kommune modtager en kompensation på 1,1 mio. kr. årligt.

Fleksibel brug og sammensætning af rehabiliteringsteams mm.

Loven har til formål at give sygemeldte borgere en mere individuel indsats, og samtidig give kommunerne større frihed i tilrettelæggelsen. Loven er en del af beskæftigelsesreformen. De økonomiske konsekvenser

af beskæftigelsesreformen er korrigeret for elementer i denne lov, så bloktilskuddet ikke reguleres 2 gange. Randers Kommunes bloktilskud reduceres med 1,6 mio. kr. årligt som følge af denne ændring.

Løft af den forberedende grunduddannelse (FGU)

Med loven ændres den kommunale medfinansiering af FGU fra ca. 65 % til 45 %. Derudover vil loven få konsekvenser for antallet af elever, som forventes optaget i 10. klasse. Derfor reduceres kommunens bloktilskud med 2,7 mio. kr. årligt.

Folkeskolens kvalitetsprogram

Kvalitetsprogrammet indeholder ca. 33 initiativer, herunder en styrket indsats i dansk og matematik, flere praktiske fag, juniormesterlære og erhvervspraktik. Ændringen forventes fuldt implementeret fra 2030. Kompensationen udgør 4,7 mio. kr. i 2026, 5,6 mio. kr. i 2027 stigende til 9,3 mio. kr. fra 2028 og frem. I budget 2025-28 var der afsat en reserve til denne lovændring. Denne reserve er nulstillet.

Administrative økonomiske konsekvenser af beskæftigelsesreformen (specificerede besparelser)

Regeringen og KL blev i maj 2025 enige om en aftale om udmøntning og implementering af beskæftigelsesreformen. Denne aftale følger op på selve beskæftigelsesreformen, og indeholder en række tiltag, som skal understøtte, at reformen forankres i kommunerne på en hensigtsmæssig måde.

Beskæftigelsesreformen medfører en række økonomiske konsekvenser for både overførsels- og serviceudgifterne. Konsekvenserne for overførselsudgifterne er indregnet i overførselsskønnet for 2026. Opgavebortfald relateret til serviceudgifterne skal først behandles på næste års LC-program. For at kommunerne kan indarbejde de samlede virkninger af reformen i budgetterne for 2026, er bloktilskuddet (jf. KL) reduceret med et skøn for de administrative økonomiske konsekvenser. Reduktionen svarer til 6,1 mio. kr. for Randers Kommune i 2026. Der er indregnet et skøn over de økonomiske konsekvenser for 2027 og frem af hensyn til den lokale implementering. Reduktionen af budgettet udgør 14,2 mio. kr. i 2027 stigende til 15,6 mio. kr. i 2029.

Nedjustering af den kommunale beskæftigelsesindsats som følge af beskæftigelsesreformen (uspecificerede besparelser)

Beskæftigelsesreformen indebærer (udover ovennævnte) desuden en række uspecificerede besparelser fra 2027 og frem. Som følge heraf nedjusteres bloktilskuddet i 2027 med 1,7 mio. kr. og med 3,4 mio. kr. i 2028 og frem.

4.4 Byrådsbeslutninger

Byrådsbeslutninger er indarbejdet i basisbudgettet. Mange af disse byrådsbeslutninger er fuldt ud finansieret, hvis år 2025 tælles med. Sådanne poster skal dermed ikke hverken forbedre eller belaste råderummet i 2026-29, hvorfor der (i lighed med tidligere år) korrigeres herfor.

I nedenstående tabel oplistes alle de byrådsbeslutninger, der er indarbejdet – desuden er det markeret hvilke poster, der råderumskorrigeres (se også underbilag 1 i hovednotatet for en oversigt herover):

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029	Korrektion råderum
3. budgetopfølgning 2024					
Tolærer ordning i 2026 (jf budgetaftale 2025)	3,075				x
1. budgetopfølgning 2025					
Naturgenopretning (flyttes til anlæg)	-1,273				
Breddeidræt (flyttes fra anlæg til drift)	1,269	1,269	1,269	1,269	
Investeringsmodel indskoling	5,125	-1,025	-3,075	-3,075	x
Øvrige ændringer	0,010	0,010	0,010	0,010	
Øvrige byrådsmøder (TB)					
Boligsocial helhedsplan - BY 27.01.25	1,090	1,055	1,021	0,672	x
Brusgårdvej 17 - BY 27.01.25	0,263	0,263	0,263	0,263	x
Arealoptimering (Odinsgade 4), BY 16.12.2024	-0,766	-0,766	-0,557		x
Klimabroen, myndighedsarbejde, BY 24.06.25	2,050	2,050	2,050	2,050	x
Øvrige ændringer	0,009	0,009	0,009	0,009	
I alt	10,851	2,864	0,990	1,198	

4.5 Nyt effektiviseringskrav i 2029

Ifølge kommunens økonomiske politik indarbejdes der som udgangspunkt hvert år i budgetforslaget et effektiviseringskrav på 20 mio. kr. pr. år (svarende til ca. 0,4% af serviceudgifterne), idet byrådet dog træffer konkret beslutning herom i forbindelse med den politiske behandling af den årlige budgetprocedure.

Med byrådets vedtagelse af budgetproceduren 2026-2029 blev det besluttet, at der skulle indregnes et nyt effektiviseringskrav på 20 mio. kr. i 2029 og frem.

Da der i forbindelse med sidste års budgetlægning blev gennemført en flerårig udmøntning af effektiviseringskravet i både 2027 og 2028 blev det i forbindelse med byrådets vedtagelse af budgetprocedure 2026-2029 besluttet, at der ikke i indeværende års budgetlægning udarbejdes forslag til udmøntning af kravet i 2029.

Beløbet placeres i stedet som en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning.

4.6 Servicebuffer og serviceramme 2026

Servicebuffer i 2026 og frem

Der er (i lighed med tidligere år) indregnet en servicebuffer på 40 mio. kr. i 2026 og frem. Formålet med bufferen er at imødegå eventuelle sanktioner på landsplan (jf. ovenfor) og skabe mulighed for forbrug af

overførte midler. Bufferen er ikke finansieret, men neutraliseres af en modpost under finansforskydninger (se også hovedafsnit 8).

Serviceamme i 2026

KL har som vanligt beregnet en såkaldt teknisk serviceamme for hver enkelt kommune. Kommunens vejledende serviceamme for 2026 kan opgøres til 5.462,9 mio. kr.

Nedenstående tabel sammenholder KL's beregnede serviceamme med det servicebudget, der er indregnet i basisbudgettet for 2026:

Serviceamme	Mio. kr.
Vejledende serviceamme	5.462,9
Servicebudget 2026	5.418,6
Forskel	-44,3

Tabellen viser, at servicebudgettet i basisbudgettet ligger 44,3 mio. kr. under den tekniske ramme fra KL.

4.7 Øvrige poster

Valg

Som udgifter til valg er følgende poster indregnet i basisbudgettet:

Valg (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Valg - fælles formål	0,1	0,1	0,1	0,1
Folketingsvalg	3,5			
Europa-Parlamentsvalg				3,0
Valg til byråd og regionsråd				3,6
Valg til ældreråd				0,6
I alt	3,6	0,1	0,1	7,2

Der er således i det nye overslagsår 2029 indregnet udgifter til valg på i alt 7,2 mio. kr.

Skattepulje i 2029

Som tidligere nævnt er der under skatteindtægterne indregnet mindreindtægter på i alt 42,3 mio. kr. i 2029 som følge af nedsættelse af skatteprocenten fra 26,0% til 25,8%. Dette beløb modsvares af en central pulje (forudsat budgetforbedring placeret under økonomiudvalget) til udmøntning senest i 2028 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2029-2032.

Flytning af budgetbeløb fra tjenestemandspensioner til forsikringsområdet

Med budget 2024-27 blev det besluttet, at kommunens forsikringsordning økonomisk ses samlet med den forsikringsordning kommunen har hos Sampension vedrørende udgifter til tjenestemandspension.

I forlængelse af denne beslutning er der med budgetlægningen 2026-29 under bevillingsområdet Administrationen overført 5,0 mio. kr. fra budgettet til *Tjenestemandspensioner og -præmier til Forsikringer* til finansiering af det forøgede udgiftsniveau til arbejdsskader.

Reserve til afledt drift

Reserven til afledt drift (der oprindeligt blev afsat i budget 2024-27) udgør 5,8 mio. kr. i 2026 og 8,0 mio. kr. i 2027 og frem. Denne reservepulje skal imødegå forventede fremtidige udgifter til afledt drift på nye

anlægsprojekter jf. de budgetmodeller byrådet har besluttet vedrørende afledt drift på bygningsområdet samt vej- og stiområdet.

5. Øvrig drift

Budgetposterne på øvrig drift vedrører følgende 3 områder, der tilsammen medfører en udgift på ca. 2,8 mia. kr. i 2026, jf. nedenstående specifikation:

Øvrig drift, mio. kr., 2026 PL	2026	2027	2028	2029
Indkomstoverførsler	2.436,8	2.454,5	2.503,3	2.513,7
Indtægter fra central refusionsordning	-78,4	-83,9	-83,8	-83,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering, sundhedsområdet	433,6	433,6	433,6	433,6
Øvrig drift i alt	2.792,0	2.804,1	2.853,0	2.864,3

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Nedenfor beskrives de enkelte poster nærmere:

5.1 Indkomstoverførsler

Indkomstoverførslerne er beskrevet nærmere i særskilt notat vedlagt budgetmaterialet ("indkomstoverførsler 2025-2029"). Nedenfor følger hovedpunkterne.

Budgetlægningen af indkomstoverførslerne i selve budgetåret (dvs. 2026) er som sædvanlig sket under hensyntagen til egne regnskabserfaringer samt KL's skøn over udviklingen på området. For overslagsårene er alle poster budgetlagt med udgangspunkt i KL's fremskrivningsprocenter på de enkelte poster:

Indkomstoverførslerne kan specificeres som følger:

Indkomstoverførsler (mio. kr.), 2026 PL	2026	2027	2028	2030
Børne- og familieudvalget	0,1	0,1	0,1	0,1
Familie	0,1	0,1	0,1	0,1
Forebyggende foranstaltninger og indsats	0,1	0,1	0,1	0,1
Beskæftigelsesudvalget	2.393,3	2.411,0	2.459,7	2.470,2
Arbejdsløshedsdagpenge	212,6	223,3	233,1	243,2
Kontanthjælp og ledighedsydelse	302,9	307,2	319,1	322,9
Sygedagpenge og jobafklaring	281,3	257,5	270,7	255,8
Ressourceforløb	50,4	37,0	22,9	8,2
Fleksjob	251,8	252,2	251,9	252,4
Førtidspensioner	906,0	937,2	966,7	993,9
Seniorpension	108,7	108,6	106,4	102,9
Integration	21,4	23,2	23,6	23,7
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	77,4	73,1	72,6	73,1
Øvrige indsatser og ydelser	56,2	66,1	66,1	66,2
Boligydelse og boligsikring	124,7	125,6	126,8	127,9
Socialudvalget	43,4	43,4	43,4	43,4
Tilbud unge og voksne med særlige behov	1,9	1,9	1,9	1,9
Handicap	1,9	1,9	1,9	1,9
Børnehandicap	41,5	41,6	41,5	41,5

Indkomstoverførsler (mio. kr.), 2026 PL	2026	2027	2028	2030
Indkomstoverførsler i alt (26 PL)	2.436,8	2.454,5	2.503,3	2.513,7
Indkomstoverførsler i alt (løbende priser)	2.436,8	2.564,9	2.733,6	2.868,6

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Ovennævnte budgettal indebærer en merudgift i forhold til tallene i budget 2025-2028.

Dette fremgår af nedenstående tabel, der desuden viser reguleringen via bloktilskuddet:

Indkomstoverførsler, mio. kr., løbende PL	2026	2027	2028	2029
Budget 2025-28	2.459,2	2.585,5	2.718,3	2.718,3
Budgetforslag 2026-29 (jf. ovenstående tabel)	2.436,8	2.564,9	2.733,6	2.868,6
Ændring (udgifter)	-22,4	-20,6	15,3	150,3
Ændring bloktilskud	46,9	42,7	8,8	-102,6
Nettoændring (merudgift)	24,5	22,1	24,1	47,7

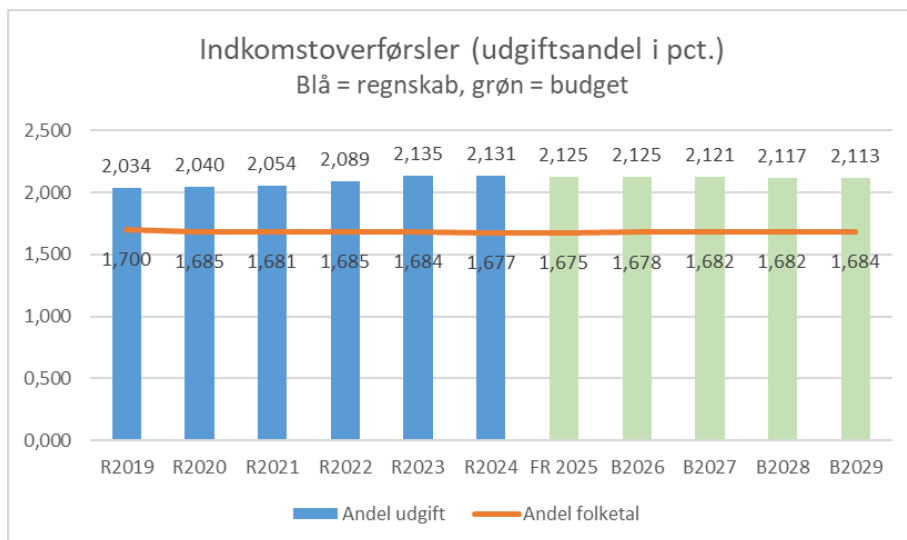
Med budgetforslaget for 2026-29 er der på udgiftssiden mindreudgifter på i alt 22,4 mio. kr. i 2026. Bloktilskuddet reduceres dog samtidigt med 46,9 mio. kr. – altså en manko på 24,5 mio. kr. De tilsvarende tal for overslagsårene fremgår af tabellen.

Til sammenligning var der i budget 2025-28 en manko på godt 50 mio. kr. i 2025 og 80 mio. kr. i 2028. Mankoen er således betydeligt lavere end ved sidste års budgetlægning, men der er dog stadig tale om et betydeligt beløb, der skal finansieres via den samlede budgetlægning for 2026-29 – herunder de merindtægter som kommunen modtager fra det kommunale udligningssystem.

Nedenstående tabel viser udviklingen i Randers Kommunes andel af udgifterne på landsplan i perioden 2019-2029.

Desuden sammenholdes med Randers Kommunes andel af folketallet, der anvendes som fordelingsnøgle, når bloktilskuddet til kommunerne skal reguleres.

De blå søjler angiver regnskabstal og de grønne angiver budgettal/forventet regnskab:

Figuren viser, at Randers Kommunes andel af udgifterne på landsplan er steget fra 2,034% i 2019 til 2,131% i regnskab 2024.

Det aktuelle skøn for 2025 viser et lille fald i udgiftsandelen (til 2,125%) og det samme niveau forventes i 2026. Herefter forventes i 2027 og frem en svagt faldende udgiftsandel.

Der er dog fortsat langt ned til andelen af folketallet på 1,678% (i 2026). Det må derfor forventes, at Randers Kommune også fremadrettet vil opleve en manko på dette område ved stigende udgifter – ganske enkelt fordi kompensationen sker i forhold til andel af folketallet og ikke i forhold til udgiftsandelen (på ca. 2,12%).

Merudgiften skal desuden ses i sammenhæng med udligningen af det socioøkonomiske udgiftsbehov. Merindtægten herfra skal dog dække både ovennævnte udgifter og udgifterne på socialområdet.

Det kan således konkluderes, at merindtægterne fra udligningen ikke er tilstrækkelige til at dække ovennævnte manko.

5.2 Centrale refusionsordninger mv.

De centrale refusionsordninger vedrører primært hjemtagelse af refusion vedrørende særligt dyre enkeltsager.

De budgetterede refusionsindtægter kan specificeres som følger:

Mio. kr. (26 PL)	2026	2027	2028	2029
Centrale refusionsordninger mv.	-78,4	-83,9	-83,8	-83,0
Børne- og familieudvalget	-13,8	-15,0	-15,0	-15,0
Socialudvalget	-64,6	-68,9	-68,8	-68,0

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Tabellen viser budgetterede refusionsindtægter på 78,4 mio. kr. i 2026 – fordelt med 13,8 mio. kr. (Børn og familie) og 64,6 mio. kr. (social). Tallene for overslagsårene fremgår desuden af tabellen.

På landsplan forventes øgede refusionsindtægter på 1,1 mia. kr. i 2026 stigende til 1,8 mia. kr. i 2029, som modregnes via bloktilskuddet. Dette betyder en mindreindtægt for Randers Kommune på 19,0 mio. kr. i 2026 stigende til 30,7 mio. kr. i 2029.

I lighed med sidste år forudsættes socialområdets andel (68%) af disse merindtægter indregnet med 50% i form af et øget indtægtskrav. Årsagen til at der kun indregnes 50% skyldes, at der på socialområdets demografimodel også kun efterreguleres med 50% i forhold til landsudviklingen. På den måde opnås symmetri mellem udgiftssiden og indtægtssiden.

Udfordringen ved dette er dog, at et øget indtægtskrav til socialområdet (voksne) blot øger den forventede ubalance på området.

Ændringerne på området kan sammenfattes som følger:

Indtægter fra central refusionsordning, mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Ændring indtægtssiden	-6,9	-10,1	-11,1	-14,3
Ændring bloktilskud	19,0	27,0	28,6	30,7
Nettoændring	12,1	16,9	17,5	16,4

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Tabellen viser en manko på i alt 12,1 mio. kr. stigende til 16-17 mio. kr. i overslagsårene.

Som nævnt ovenfor vil det øgede indtægtskrav på socialområdet forøge den forventede ubalance på socialområdet, idet indtægterne allerede er indregnet i udgangspunktet i de opgørelser, der hidtil har været udarbejdet vedrørende størrelsen af den økonomiske udfordring på socialområdet. Reelt svarer mindreindtægten således til hele reduktionen af bloktilskuddet.

Socialområdet (voksen) har en decentraliseringsmodel, der indebærer, at merindtægter (udover budgettet) tilfalder området, mens mindreindtægter skal finansieres af området selv.

Familieområdet (hvor børnehandicap nu også er omfattet) har en ordning, hvor afregning af mer- eller mindreindtægter fra refusion af særligt dyre enkeltsager sker via kommunekassen. Familieområdets økonomi berøres derfor ikke af de ændrede forudsætninger på landsplan.

5.3 Aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet

Som nævnt under afsnittet vedr. sundhedsreformen (afsnit 3.8) bortfalder medfinansieringen i udgangspunktet fra og med 2027.

Alle ændringerne vedrørende sundhedsreformen vil dog først blive fordelt på de konkrete poster i budgettet i forbindelse med budget 2027-30, når der er større sikkerhed om de enkelte beløb. Derfor budgetlægges medfinansieringen også i overslagsårene.

Ministeriet har udmeldt kommunefordelte tal for 2026 – og tallet for Randers Kommune er 433,6 mio. kr. Dette beløb er desuden indregnet i budgetforslaget for 2027 og frem.

6. Skattefinansieret anlæg

De skattefinansierede anlæg budgetlægges med udgangspunkt i overslagsårene fra 2025-28 – herunder 2029 fra den nuværende 10-årige investeringsplan. Hertil korrigeres for byrådsbeslutninger og ændret PL-fremskrivning.

6.1 Skattefinansieret anlæg i budget 2026-29

Anlægsbudgettet i budgetforslaget 2026-2029 ser ud som følger:

Mio. kr., 2026 PL	2025	2026	2027	2028
Skattefinansieret anlæg, udgifter (ex buffer)	205,9	170,3	151,1	151,5
Buffer	40,0			
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-11,1	-17,3	-3,5	-2,6
Nettoresultat i alt	234,8	153,0	147,6	148,9

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Gennemsnittet af de skattefinansierede bruttoudgifter (ex buffer i 2026) udgør 169,7 mio. kr.

Nedenstående tabel specificerer de væsentligste anlægsprojekter, der er indregnet i basisbudgettet (inkl. buffer):

Anlægsprojekter (mio. kr., 26 PL)	2026	2027	2028	2029
Skattefinansierede anlæg (netto)	234,8	153,0	147,6	148,9
Økonomiudvalget	40,0	0,0	25,6	0,0
Anlægsbuffer	40,0	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til politisk udmøntning	0,0	0,0	25,6	0,0
Børne- og familieudvalget	0,0	0,0	0,0	19,1
Ny daginstitution 2028-29	0,0	0,0	0,0	19,1
Socialudvalget	6,0	0,0	0,0	0,0
Boligplan 2	6,0	0,0	0,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	85,5	89,2	89,4	91,2
Anlæg af cykelstier, ramme	0,5	1,3	1,3	1,3
Brandteknisk gennemgang	2,6	2,6	0,0	0,0
Bygningsvedligehold, pulje	55,5	59,6	62,0	62,0
Cykelsti langs Hammelvej	-2,9	-0,4	0,0	0,0
Diverse vejprojekter, ramme	0,9	2,1	2,1	4,0
Energibesparende foranstaltninger, pulje	17,9	17,9	17,9	17,9
Etablering af ladestandere, kommunale	2,1	0,0	0,0	0,0
Gl. Århusvej, reetablering	2,0	0,0	0,0	0,0
Infrastruktur, koordinering/styring	1,0	1,0	1,0	1,0
Naturforvaltningsprojekter	2,1	3,7	3,7	3,7
Naturgenopretning	1,3	0,0	0,0	0,0
Sikre skoleveje mv., ramme	1,3	1,3	1,3	1,3

Anlægsprojekter (mio. kr., 26 PL)	2026	2027	2028	2029
Udbyhøjfærge - dokning	1,3	0,0	0,0	0,0
Vand- og naturgenopretningsprojekter	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	26,3	3,3	3,3	3,3
Anlægspulje til idrætsanlæg	1,3	1,3	1,3	1,3
Breddeidrættens faciliteter	1,6	1,6	1,6	1,6
Assentoft, Hornbæk og Helsted projekter	1,3	0,0	0,0	0,0
Dronningborghallen	20,9	0,0	0,0	0,0
Hensættelse til kunstgræsbaner fra 2023	1,2	0,3	0,3	0,3
Omsorgsudvalget	24,3	19,6	0,0	0,0
Omdannelse af ældreboliger med kald	10,7	6,0	0,0	0,0
Pulje - boliger på omsorgsområdet	13,6	13,6	0,0	0,0
Landdistriktsudvalget	8,4	-6,1	2,9	3,0
Bygningsforbedringsudvalget	0,3	0,3	0,3	0,3
Havndal, områdefornyelse	3,0	-5,1	0,0	0,0
Indsats mod dårlige boliger, pulje	1,0	1,0	1,0	1,0
Mellerup, områdefornyelse	0,1	-3,7	0,0	0,0
Pulje til byfornyelsesprojekter	4,0	1,4	1,6	1,7
Skole- og uddannelsesudvalget	29,6	32,2	10,8	17,5
Bygningsvedligehold 2025 skoler	20,6	21,8	0,0	0,0
Sydbyen kapacitetsudfordringer	8,9	10,4	0,0	0,0
Udbygning af folkeskoler, ramme	0,0	0,0	10,8	17,5
Erhvervs- og planudvalget	14,7	14,8	15,6	14,8
Flodbyen Randers, ramme	10,4	11,3	11,3	11,3
Flodbyen, konsulentbistand	1,3	1,3	1,3	1,3
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	0,3	0,3	0,3	0,3
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	2,8	2,0	2,0	2,0
Kongensgade 6 og 8 (DLG)	0,1	0,1	0,8	0,0

Nedenfor følger nogle kommentarer til ovennævnte tabel. Der henvises til ”anlægspakken” til budget 2026-29 for en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster.

Anlægsbuffer

Ligesom på service er der under anlæg indarbejdet en buffer på 40 mio. kr. – dog kun ét-årig. Både denne buffer og bufferen vedrørende service er indarbejdet for at imødegå eventuelle sanktioner på landsplan og skabe mulighed for forbrug af overførte midler. Bufferen er ikke finansieret, men neutraliseres af en modpost under finansforskydninger (se afsnit 8.2).

Anlægspulje til politisk udmøntning

Som det fremgår af ovennævnte oversigt, er der i 2028 afsat en pulje på 25,6 mio. kr. til udmøntning i forbindelse med de kommende forhandlinger om budget 2026-29. Puljen var i udgangspunktet afsat i 2029,

men er i budgetforslaget flyttet til 2028 for at få et mere jævnt anlægsniveau (se også beskrivelsen i hovednotat om basisbudget, afsnit 3 om råderum og styringsmål).

Det er tidligere besluttet, at finansiering af byrådets undersøgelse vedrørende Nordic Waste på i alt 4,2 mio. kr. skulle ske i forbindelse med budget 2026-29. Det foreslås, at de 4,2 mio. kr. finansieres af ovennævnte anlægspulje på 25,6 mio. kr. således at der herefter resterer 21,4 mio. kr. til politisk prioritering.

Ny daginstitution 2028- 2029

Som det fremgår ovenfor er der afsat 19,1 mio. kr. i 2029. Pavillon til Børnehuset Toftegaarden vurderes dog nu ca. 8. mio. kr. billigere end ved bevillingsansøgningen. Der resterer således reelt 27 mio. kr. af den oprindeligt afsatte bevilling til en ny daginstitution 2028-29. Jævnfør særskilt notat foreslås beløbet omprioriteret til finansiering af andre anlægsprojekter på dagtilbudsområdet (herunder Børnehuset Toftegaard).

Økonomiaftale (forøget bloktilskud)

Økonomiaftalen indebærer et samlet løft af nettoanlægsudgifterne (og dermed tilhørende finansiering) på 2,4 mia. kr. i 2026 faldende til 1,7 mia. kr. i 2029.

Dette betyder en merindtægt for Randers Kommune på 40,2 mio. kr. i 2026 faldende til 27,9 mio. kr. i 2029.

Beløbet indgår som generel finansiering i budgetforslaget 2026-29.

Byrådsbeslutninger og korrektioner heraf

Byrådsbeslutninger er indarbejdet i basisbudgettet. Mange af disse byrådsbeslutninger er fuldt ud finansieret, hvis år 2025 tælles med. Sådanne poster skal dermed ikke hverken forbedre eller belaste råderummet i 2026-29, hvorfor der (i lighed med tidligere år) korrigeres herfor.

I nedenstående tabel oplistes alle de byrådsbeslutninger, der er indarbejdet – desuden er det markeret hvilke poster, der råderumskorrigeres (se også underbilag 1 i hovednotatet for en oversigt herover)

Byrådsbeslutninger, anlæg (mio. kr., 26 PL)	2026	2027	2028	2029	Korrektion råderum
1. budgetopfølgning 2025					
Naturgenopretning (flyttet fra drift til anlæg)	1,273	0,000	0,000	0,000	
Breddeidræt (flyttet fra anlæg til drift)	-1,269	-1,269	-1,269	-1,269	
Øvrige byrådsbeslutninger					
Ny daginstitution (midler flyttes fra 2027/28 til 2025) - BY 27.01.25	0,000	-1,533	-19,079	0,000	x
Gl Aarhusvej (reetablering) - BY 16.12.24	2,044	0,000	0,000	0,000	x
Cykelsti langs Hammelvej - BY 24.02.25	0,529	0,000	0,000	0,000	x
Stibro Fårup - BY 31.03.25	-1,258	0,000	0,000	0,000	x
Analyse af skolernes bygningsmasse – BY 26.05.25	11,880	10,127	-5,605	0,000	x
I alt	13,199	7,325	-25,953	-1,269	

Bortset fra de poster der flyttes mellem drift og anlæg er alle øvrige poster fuldt ud finansieret og skal dermed ikke påvirke opgørelsen af råderummet.

6.2 Den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet (2030-2032)

Som en del af budgetvedtagelsen for 2023-26 blev der samtidig vedtaget en ny 10-årig investeringsplan på anlægsområdet. År 2029 indgår nu i basisbudgettet, så der er kun årene 2030-2032 tilbage:

Anlægsprojekt (mio. kr., 26 PL)	2030	2031	2032
Pulje til IT og udvikling af folkeskolerne	17,5	17,5	17,5
Pulje til breddeidræt, idrætsanlæg og kunstgræsbaner	3,3	3,3	3,3
Flodbyen Randers	14,8	14,8	14,8
Flodbyen Randers, opsparing til Klimabro*	26,4		
Infrastruktur, koordinering/styring	1,0	1,0	1,0
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	6,6	6,6	6,6
Private vejes istandsættelse, udgifter	0,9	0,9	0,9
Private vejes istandsættelse, indtægter	-1,0	-1,0	-1,0
Bygningsvedligehold	62,0	62,0	62,0
Pulje til energibesparende foranstaltninger	17,9	17,9	17,9
Naturforvaltningsprojekter	3,7	3,7	3,7
Pulje til indsats mod dårlige boliger, netto	1,0	1,0	1,0
Pulje til byfornyelsesprojekter, netto	2,0	2,0	2,0
I alt eksklusiv prioriteringspulje	156,1	129,7	129,7
Pulje til politisk prioritering - inkl. demografisk udbygning	48,2	81,2	81,2
I alt inkl. prioriteringspulje	204,3	211,0	211,0

* Flodbyen Randers, opsparing til Klimabro håndteres som en kassereservation under finansforskydninger, men er medtaget i oversigten her.

Der henvises til notat "anlægspakken" for en nærmere beskrivelse.

6.3 Vejledende anlægsramme 2026

KL har udarbejdet en vejledende anlægsramme for kommunerne. Rammen vedrører skattefinansieret bruttoanlæg inkl. udgifter til byggemodning/jordkøb og er for Randers Kommune opgjort til 307,3 mio. kr.

Den samlede opgørelse for Randers Kommune ser ud som følger:

Anlægsramme 2026	Mio. kr.
Skattefinansieret bruttoanlæg (ex buffer)	205,9
Anlægsbuffer	40,0
Jordkøb/byggemodning	48,1
I alt	294,1
Vejledende anlægsramme fra KL	307,3
Forskel	-13,3

Tabellen viser i udgangspunktet en underskridelse af rammen på 13,3 mio. kr. Fraregnes bufferen kan underskridelsen opgøres til 53,3 mio. kr.

7. Jordforsyning, ældreboliger og brugerfinansieret område

Nedenfor følger en nærmere beskrivelse af henholdsvis jordforsyning, ældreboliger og det brugerfinansierede område:

7.1 Jordforsyning

Som sædvanlig er området budgetlagt, så det samlet går i balance i budgetperioden

Nedenstående tabel viser hovedposterne på jordforsyningsområdet:

Mio. kr. 2026-priser	2026	2027	2028	2029	2026-2029
Grundsalg, boligformål, ramme	-38,5	-36,3	-36,2	-36,2	-147,2
Grundsalg, erhvervsformål, ramme	-12,5	-12,5	-12,5	-12,5	-50
Udbudte grunde, egen bevilling		-2,2	-2,3	-2,3	-6,8
Køb og salg af småarealer	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,8
Grundsalg, Indtægter i alt	-51,2	-51,2	-51,2	-51,2	-204,8
Jordkøb	18	18	18	18	72
Pulje til investeringer, offentlige formål	1,4	1,4	1,4	1,4	5,6
Jordkøb mv. i alt	19,4	19,4	19,4	19,4	77,6
Byggemodning boligformål, ramme	23,9	23,9	23,9	23,9	95,6
Byggemodning erhvervsformål, ramme	3,5	3,5	3,5	3,5	14
Øvrige projekter	1,2	1,2	1,2	1,2	5
Byggemodning i alt	28,6	28,6	28,6	28,6	114,6
Jordforsyning netto	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2	-12,6
Renter og afdrag på eksisterende lån	1,5	1,3	1,2	1,2	5,2
Renter og afdrag på nye lån		0,8	1,7	2,5	5,1
Jordforsyning i alt (før projekter)	-1,7	-1,1	-0,3	0,5	-2,3
Projekter finansieret af jordforsyningen	0,6	0,6	0,6	0,6	2,4
Jordforsyning i alt	-1,1	-0,5	0,4	1,2	0

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Det ses at budgettet til jordforsyning samlet set er i balance set over perioden 2026-29 (jf. kommunens styringsregel på dette område).

Der henvises til særskilt notat om jordforsyning for en nærmere beskrivelse.

7.2 Ældreboliger

Budgettet til ældreboliger kan specificeres som følger:

Ældreboliger (mio. kr.), 2026-PL	2026	2027	2028	2029
Ældreboliger – drift	-44,7	-44,7	-44,7	-44,7
Ældreboliger – renter	2,1	2,1	2,1	2,1
Ældreboliger – afdrag	44,7	44,9	45,2	45,3
Ældreboliger i alt	2,0	2,3	2,6	2,7

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Tabellen viser, at huslejeindtægterne forventes at udgøre 44,7 mio. kr. i 2026, mens udgifter til renter og afdrag vedrørende ældreboliglån udgør hhv. 2,1 mio. kr. og 44,7 mio. kr. De tilsvarende tal for 2027-29 fremgår af tabellen.

7.3 Brugerfinansieret område (affaldsområdet)

Budgettet til det brugerfinansierede område kan specificeres som følger:

Brugerfinansieret (mio. kr.), 2026 PL	2026	2027	2028	2029
Tjenestemandspensioner (brugerfinansieret)	0,2	0,2	0,2	0,2
Brugerfinansieret område, drift	-13,0	-13,0	-6,3	-0,4
I alt	-12,8	-12,8	-6,1	-0,2

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

I forbindelse med budget 2021-2024 godkendte byrådet en plan for afvikling af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Restgælden på affaldsordninger udgjorde primo 2025 10,4 mio. kr., når der ses bort fra opsparing til lukning af deponi samt anlægsinvestering i nye beholdere mv., og forventes dermed endeligt afviklet i 2025.

Det er ved budgetlægningen forudsat, at der herefter sker afdrag af investeringen i nye beholdere mv. frem til 2028 med 13 mio. kr. årligt i 2026 til 2027 og 6,3 mio. kr. i 2028. I 2029 udgør afdraget alene hensættelse til lukning af deponi med 0,4 mio. kr.

Der henvises til budgetbemærkningerne på området (Miljø og Teknik, takstfinansieret) for en nærmere beskrivelse heraf.

8. Finansposter

8.1 Renter

Ved budgetlægningen er der taget udgangspunkt i den eksisterende låneportefølje i 2026-29 samt nye lånoptagelser i budgetperioden.

Renteudgifterne er budgetlagt ud fra de gældende rentesatser på de fastforrentede lån og med en variabel rentesats på 3,5 % i 2026 og frem.

Som følge af den generelle uro på de finansielle markeder og den anspændte geopolitiske situation er rentesatsen for de likvide aktiver forudsat lidt lavere i år 2026 og 2027 (nemlig 2,5%) mens der igen i 2028 og 2029 er forudsat en rentesats på 3,5%.

De samlede renteindtægter/-udgifter kan opgøres som følger:

Renter (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Renter af likvide aktiver mm.	-18,5	-18,1	-24,0	-24,8
Renteudgifter ældreboliger	1,4	1,4	1,4	1,4
Renteudgifter øvrige lån	31,0	28,8	26,5	24,1
Renteudgifter jordforsyning	0,6	0,6	0,5	0,5
Renter i alt	14,5	13,4	5,5	2,4
Renter i alt ekskl. Ældreboliger og jordforsyning	12,5	11,4	3,5	0,5

Renteudgifterne ekskl. ældreboliger og jordforsyning udgør 12,5 mio. kr. netto i 2026, og de falder til 0,5 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

I ovenstående er der indregnet renteudgifter vedr. det ny lån som følge af Nordic Waste. Disse renteudgifter udgør 8,5 mio. kr. årligt i budgetperioden.

8.2 Lånoptagelse

Den samlede låneadgang for 2026 udgør 42,1 mio. kr. Den budgetterede låneoptagelse falder til 27,0 mio. kr. i 2027 for igen at stige til 35,7 mio. kr. i 2028 og 35,8 mio. kr. i 2029, jf. nedenstående oversigt over kommunens låneramme:

Låneramme (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Færgedrift	1,3			
Energibesparende foranstaltninger	17,9	17,9	17,9	17,9
By- og områdefornyelse	7,6	-6,2	2,5	2,6
Jordforsyning	15,3	15,3	15,3	15,3
Ordinær låneadgang	42,1	27,0	35,7	35,8
Låneadgang i alt	42,1	27,0	35,7	35,8
Budgetteret ordinær lånoptagelse	42,1	27,0	35,7	35,8

I en årrække har Randers Kommune ikke udnyttet muligheden for at belåne udgiften til jordkøb. Grundet den økonomiske situation i 2025 blev det besluttet igen at indregne lån til finansiering af køb af jord som en forudsætning i budgetlægningen. Dette er også beskrevet i notat vedr. jordforsyningsområdet fremsendt sammen med det øvrige budgetmateriale.

Der er ikke budgetteret med opførelse af ældreboliger i 2026-29, og derfor udgør lånoptagelsen 0 kr.

Forvaltningen har primo august 2025 fremsendt ansøgning til følgende to lånepuljer:

Lånepuljer 2026	Randers Kommune projekter	Ansøgt beløb (mio. kr.)
Den ordinære lånepulje (200 mio. kr.)	Puljen er målrettet alle anlægsaktiviteter i kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.	50,0
Lånepulje til vanskeligt stillede kommuner (200 mio. kr.)	Puljen er målrettet kommuner, som opfylder kriterier for at modtage særtilskud som vanskeligt stillet kommune efter udligningslovens § 16.	52,2

Der forventes svar på ovennævnte ansøgninger ultimo august 2025. I basisbudgettet er derfor ikke indregnet eventuel lånedispensation. En eventuel modtaget lånedispensation (inkl. tilhørende renter/afdrag) vil blive medtaget i budgettet via de tekniske korrektioner.

Randers Kommune har tidligere modtaget en lånedispensation vedr. udgifterne som følge af Nordic Waste. Denne dispensation giver mulighed for at låne op til 375 mio. kr. Randers Kommune har indtil videre udnyttet 290,6 mio. kr. af denne dispensation til at finansiere udgifter afholdt i 2024. Lånet er hjemtaget i marts 2025, og ydelsen som følge heraf er indregnet i budgetforudsætningerne for renter (jf. ovenfor). Der er ikke indregnet afdrag, da lånet er afdragsfrit de første 5 år af løbetiden.

Der er ikke indregnet yderligere låneoptagelse vedr. denne dispensation i lånerammen for 2026-29. Yderligere låneoptagelse vil ske på baggrund af faktisk afholdt udgifter i regnskabet og vil blive fremlagt til godkendelse i byrådet sammen med den øvrige låneramme i regnskab 2025.

8.3 Afdrag på lån

Af nedenstående tabel fremgår de budgetterede afdrag i perioden 2026-29:

Afdrag på lån mio. kr.	2026	2027	2028	2029
Skattefinansieret gæld	87,8	89,2	89,6	88,7
Jordforsyning	0,9	1,1	1,5	2,0
Ældreboliger	44,7	44,9	45,2	45,3
I alt	134,2	135,9	137,1	136,6

I 2026 udgør de budgetterede afdrag 134,2 mio. kr. Heraf udgør ældreboliger 44,7 mio. kr. Afdrag vedrørende nye lån udgør 0 mio. kr. i 2026 som følge af, at der er budgetteret med lånoptagelse ultimo året. Afdrag vedrørende langfristet gæld i øvrigt udgør 87,8 mio. kr. i 2026.

8.4 Finansforskydninger

Af nedenstående tabel fremgår en specifikation af finansforskydningerne i budget 2026-29.

Mio. kr., løbende PL	2026	2027	2028	2029
Frigivelse deponering Naturgas HMN	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Frigivelse af deponerede beløb	-2,6	-2,6	-3,8	-3,8
Landsbyggefonden	0,6	0,6	0,6	1,0
Udlån beboerindskud	0,8	0,8	0,8	0,8
Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter	-22,4	0,0	0,0	0,0
Bufferpulje (modregning til servicebufferpulje)	-40,0	-41,1	-42,2	-43,3
Bufferpulje (modregning anlæg)	-40,0	0,0	0,0	0,0
Kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
Infrastrukturpulje - klimabro	18,4	20,4	22,4	24,4
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn	-7,1	-7,0	-6,9	-6,8
Indbetaling til Feriefond	12,7	12,7	12,7	12,7
Deponering P-hus Brotoften	0,0	30,0	0,0	0,0
Finansiering af forventet regnskab 2024	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansforskydninger i alt	-82,0	11,5	-18,7	-17,4

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Finansforskydningerne udgør -82,0 mio. kr. i 2026. De stiger i løbet af budgetperioden og falder igen til -17,4 mio. kr. i 2029. Nedenfor er der redegjort for de største poster.

Frigivelse af deponering vedr. Naturgas HMN og andre deponerede beløb (8.32.27)

Der er budgetteret med en gradvis frigivelse af deponerede beløb vedr. lejemål samt opførelse af hal 4 ved Randes Arena. Disse udgør 2,6 mio. kr. i 2026 og 2027 og stiger til 3,8 mio. kr. i 2028 og 2029. Stigningen fra 2027 til 2028 på 1,2 mio. kr. skyldes den kommende deponering vedr. P-huset på Brotoften i 2027, hvor frigivelsen sker i 2028 og frem. Desuden er der budgetteret med frigivelse af indtægten fra salget af HMN Naturgas, som udgør 2,3 mio. kr. årligt.

Indskud i landsbyggefonden (8.32.24)

Budgetrammen for indskud i landsbyggefonden udgør 0,6 mio. kr. i 2026 til 2028, og herefter udgør rammen 1,0 mio. kr. De lave rammer skyldes, at beløb er fremrykket og udmøntet i 2025.

Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter

Der er afsat en indtægt på 22,4 mio. kr. i 2026 vedr. indefrosset ejendomsskat.

Baggrunden er, at staten overtager kommunernes midlertidige indefrysningsslån og pensionistlån pba. endelig opgørelse af skatteårene til og med 2023. Det medfører en afregning fra staten til kommunerne. Afregningen til kommunerne er forudsat at ske, når de sidste vurderinger vedrørende skatteårene 2021-2023 er efterreguleret. Det forventes at ske ca. ultimo 2026, jf. vurderingsmyndighedernes tidsplan. Denne tidsplan er dog usikker.

Samlet set kan Randers Kommunes indtægtstab i perioden fra 2018-2023 opgøres til 108,6 mio. kr. Dette tab kan belånes i overgangsperioden. Randers Kommune har imidlertid ikke udnyttet denne lånemulighed i regnskab 2018 og 2019, og derfor vil der være tale om en reel indtægt svarende til tabet i 2018 og 2019.

Det er forudsat at de optagne lån fra 2020 og frem vil skulle indfries i forbindelse med den modtagne afregning fra staten. Ifølge KL er der ikke taget endelig stilling til, om eventuelle tidligere optagne lån i KommuneKredit mv. til at finansiere lånene vil skulle indfries. KL anbefaler fortsat, at kommunerne foreløbigt er forsigtige ift. disponering af de fulde lånebeløb forud for, at den endelige afregning er foretaget.

Modpost til service- og anlægsbuffer

Der er indregnet en bufferpulje på 40 mio. kr. på service i 2026-29 samt en bufferpulje vedrørende anlæg på 40 mio. kr. i 2026. Under finansforskydninger indregnes (som sædvanlig) en modpost til disse buffere med henblik på at eliminere den likviditetsmæssige effekt heraf.

Kassereservation til Klimabro

Den samlede kassereservation (opsparing) til klimabroen fremgår af nedenstående tabel inkl. de i budgetforslaget forudsatte beløb i årene 2026-2029:

Opsparing klimabro (mio. kr.)	Før 2019	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	I alt
Gammel opsparing (budget 2016)	10,3												10,3
Lånoptagelse (låneramme 2018)		16,4											16,4
Lånoptagelse (låneramme 2019)			22,9										22,9
Lånoptagelse (låneramme 2020)				11,3									11,3
Lånoptagelse (låneramme 2021)					11,6								11,6
Lånoptagelse (låneramme 2022)						14,0							14,0
Lånoptagelse (låneramme 2023)							20,5						20,5
Lånoptagelse (låneramme 2024)								22,1					22,1
Reservationer fra budget 2019 og frem		7,0	9,0	11,0	13,0	15,0	17,0	19,0	21,0	23,0	25,0	27,0	187,0
Finansiering af havnevej			-9,2		-5,0	-6,5							-20,7
Forundersøgelse Klimabro					-3,0			-3,3					-6,3
Finansiering af kommunikationsindsats Klimabro						-1,0							-1,0
Infrastruktur - projektledelse og koordination						-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-4,2
Finansiering af myndighedsarbejde ifm tilladelser til klimabroen									-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-8,0
Afdrag på lån				-1,6	-1,8	-2,5	-3,0	-3,9	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8	-31,8
Renter på lån				-0,2	-0,4	-0,5	-1,6	-2,0	-2,3	-2,2	-2,1	-2,0	-13,4
I alt	10,3	23,4	22,7	20,5	14,4	17,9	32,2	31,3	11,3	13,4	15,5	17,6	230,7
Samlet opsparing (akk)	10,3	33,7	56,4	76,9	91,3	109,2	141,4	172,8	184,1	197,5	213,1	230,7	

Den samlede kassereservation til klimabroen udgør således 172,8 mio. kr. ved udgangen af 2025 og forventes at udgøre 230,7 mio. kr. ved udgangen af 2029.

Opsparingen til klimabroen fragår kommunens disponible kassebeholdning – der henvises til hovednotatet om budgetforslaget for en nærmere beskrivelse heraf.

Indbetaling til feriefonden

I ovenstående er der indarbejdet en årlig indbetaling til feriefonden på 12,7 mio. kr.

Deponering – P-hus på Brotoften

Byrådet tilkendegav den 5. december 2022 at ville leje 150 offentlige p-pladser i et p-hus på Brotoften. P-huset med dagligvarebutik i stueetagen opføres af en ekstern investor, som har købt det pågældende byggefelt af arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S. Købet er betinget af at der efterfølgende vedtages en lokalplan, som muliggør byggeriet, og at der indgås en lejeaftale med Randers Kommune om p-pladserne. Byrådet tilkendegav i december 2022, at man ønskede, at der skulle arbejdes videre med "fremtidens p-hus".

Ved en lejeaftale skal kommunen deponere et beløb svarende til etableringssummen af p-huset. Deponeringen forventes at udgøre 30 mio. kr., og skal finde sted medio 2027. Det deponerede beløb frigives efterfølgende med 1/25 årligt. Deponeringen er således en likviditetsforskydning, der over tid er neutral for kommunekassen. Deponeringen og den efterfølgende frigivelse er indarbejdet i budgetforslaget for 2026-29 under finansforskydningerne.

Underbilag I – De nye rammer for selvbudgettering

Regeringen og KL indgik den 18. februar 2025 en aftale om ændringer af rammerne for selvbudgetteringsordningen. Den nye ordning for selvbudgettering er udmøntet i et lovforslag og vedtaget i Folketinget i juni 2025.

Med den foreslåede ordning vil kommunerne fortsat have mulighed for at beslutte, at der ved budgetlægningen kan budgetteres med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag eller med egne skøn over udskrivningsgrundlag og folketal.

Det nye består i, at efterreguleringen af udligningen for selvbudgetteringskommunerne opgøres på baggrund af landstallene i statsgarantigrundlaget fx med hensyn til beskatningsgrundlag og udgiftsbehov pr. indbygger. Fra og med 2026 er det alene oplysningerne om den enkelte selvbudgetterings-kommune, der i beregningen af efterreguleringen af udligningen opdateres med det endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag og folketal.

Desuden indeholder den nye ordning for selvbudgettering et sikkerhedsnet for statsgarantikommunerne i forhold til modregningen i kommunernes samlede bloktilskud som følge af selvbudgetteringskommunernes samlede merindtægter i forhold til budgetlægning med statsgarantigrundlaget. Overstiger de samlede merindtægter 1,5 mia. kr. sænkes selvbudgetteringskommunernes merindtægter forholdsmæssigt. Modregningen omhandler de samlede merindtægter selvbudgetteringskommunerne får udbetalt i budgetåret samt ifm. efterreguleringen.

Hensigten med den nye ordning for selvbudgettering er at sikre, at den primært er relevant for en mindre gruppe vækstkommuner med det formål, at disse kommuner kan tilpasse deres budgetter til lokale forventninger om vækst i skatteindtægter og folketal, der ikke er taget tilstrækkelig højde for i den udmeldte statsgarantigrundlaget. Omvendt er det hensigten at reducere kommunernes mulighed for at opnå fordele ved selvbudgettering alene som følge af en højere vækst i skattegrundlaget på landsplan, der ikke er taget højde for i statsgarantigrundlaget og i balanceberegningerne i økonomiaftalen.

Den reviderede ordning forventes at forsimple og skabe større sikkerhed for kommunerne i valget mellem at budgetlægge på garantigrundlaget og på et selvbudgetteret grundlag. Det skyldes primært, at efterreguleringen af udligningen for selvbudgetteringskommuner fremover vil tage afsæt i de udmeldte landstal i stats-garantigrundlaget. Kommunerne skal derfor i valget fremover alene forholde sig til udviklingen i egen kommune.

Underbilag 2 – Ændringer i socioøkonomisk udgiftsbehov i 2026

Ved beregning af det socioøkonomiske udgiftsbehov tages udgangspunkt i nedenstående 18 kriterier. Jo højere andel (i forhold til hele landet) Randers Kommune har i disse kriterier des mere modtages i udligningen.

Nedenfor vises den andel der oprindeligt var forventet i overslagsåret 2026 (fra budget 2025-28) sammenholdt med andelen i budgetåret 2026 i det aktuelle basisbudget:

Socioøkonomisk udgiftsbehov	Vægt (%)	Tidligere andel (%)	Aktuel andel (%)	Udligningseffekt (mio. kr.)
20-59 år uden beskæftigelse	19,0	1,89	1,93	-10,5
25-49 årige uden erhvervsudd.	13,0	2,08	2,07	1,1
Billige private boliger	6,0	3,23	3,31	-7,1
Psykiatriske patienter	2,0	1,33	1,32	0,2
Almene boliger	12,0	1,66	1,62	6,0
Børn i familier med lav uddannelse	9,0	1,89	1,98	-13,1
Enlige over 65	3,0	1,77	1,77	-0,2
Personer med lav indkomst	5,0	2,14	2,16	-1,8
Udviklingshæmmede/handicappede	4,0	2,07	1,97	6,0
Indvandrere og efterkommere	6,0	1,14	1,15	-1,0
Lønmodtagere på grundniveau	4,0	1,87	1,85	1,6
Regional ledighed for forsikrede ledige	2,0	1,77	1,76	0,1
Børn af enlige forsørgere	2,0	1,91	1,95	-1,3
Børn som er flyttet	3,0	1,28	1,28	0,2
Lav middellevetid	2,0	2,25	2,28	-1,0
Gennemsnitlig afstand til arbejdspladser	2,0	2,09	2,12	-0,9
Befolkningstæthedskriterium	1,0	1,81	1,81	-0,1
45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring	5,0	1,77	1,79	-1,0
I alt	100,0			-22,7

Tabellen viser en samlet nettomerindtægt på 22,7 mio. kr. i 2026. Merindtægterne vedrører især kriterierne:

- Børn i familier med lav uddannelse (merindtægt på 13,1 mio. kr.)
- 20-59-årige uden beskæftigelse (merindtægt på 10,5 mio. kr.)
- Billige private boliger (merindtægt på 7,1 mio. kr.)

I modsat retning trækker især følgende kriterier:

- Almene boliger (mindreindtægt på 6,0 mio. kr.)
- Udviklingshæmmede/handicappede (mindreindtægt på 6,0 mio. kr.)

Alle kriterierne er nærmere defineret og afgrænset af ministeriet som en del af det samlede udligningssystem, ligesom de bagvedliggende data i forskellig grad slår igennem med en vis forsinkelse.